

BELGISCHE SENAAT

VERGADERING VAN 11 JUNI 1930.

Verslag uit naam der Commissie van Posterijen, Telegraaf en Telefoon, belast met het onderzoek van het Wetsontwerp houdende oprichting van de Regie van Telegraaf en Telefoon.

(Zie n° 170 van den Senaat.)

Aanwezig : de heeren SEGERS, voorzitter-verslaggever ; DE BRUYN, Ridder DESSAIN, Hertog d'URSEL, HICGUET, JOACHIM, NOLF en TOCH.

MEVROUW, MIJNE HEEREN,

I.

De toestand van de telefoon in België.

Tijdens de laatste jaren zijn op gebied van de telefoon groote vorderingen gemaakt.

De uitvinding van de Telefoon, door Bell, dagteekent uit Maart 1876. De eerste toepassingen, nog zeer rudimentair, kwamen eerst in 1878 tot stand.

In België werd de eerste proef genomen te Antwerpen op 1 Januari 1878. Een Telefoonmaatschappij werd te Antwerpen opgericht op 27 April 1880. Zij kreeg een concessie van de openbare machten.

Concessies werden vervolgens verleend voor de netten van Brussel, van Gent, van Luik, van Verviers, van Leuven, en toen in 1883 de concessies waren aangepast bij de met dit doel goedgekeurde wetgeving, telde men slechts 711 abonnees te Antwerpen, 516 te Brussel, 321 te Luik, 263 te Gent, 50 te Leuven.

De Telefoon was nog een weelde-artikel en een uitzondering.

Hetzelfde gold voor de andere landen

van de wereld. Zelfs in de Vereenigde Staten van Amerika, waar sedertdien de telefoon met reuzenstappen is vooruitgegaan, en waar de Telefoon in 1923 meer dan 14 miljoen abonnees, hetzij 62 t. h. van het aantal abonnees van de gansche wereld en 13, 1 t. h. van de bevolking telde, waren er in 1883 slechts 97,728 abonnees.

In 1885 gaat België vooruit. Er is één abonnee op 256 inwoners, terwijl Parijs er slechts één op 691 inwoners telt. Stockholm integendeel houdt het rekord met één abonnee op 45 inwoners, van dichtbij gevolgd door Genève, Zürich, Bazel en Bern, met onderscheidenlijk één abonnee op 65, 78, 97 en 129 inwoners.

Op 1 Januari neemt de Staat de telefoonnetten weer over, die tot dan toe in concessie waren gegeven aan private maatschappijen.

Was dit wel een voordeel ? Men vraagt het zich af, wanneer men vaststelt dat de toestand van de Telefoon in België haast niet meer vooruitging en dat ons land in 1912 slechts 47,000 abonnees telde, terwijl, om slechts van de betrekkelijk kleine landen te

gewagen, Nederland er 70,000, Zweden en Noorwegen 99,000, Zwitserland 89,000 en Denemarken 116,000 telde.

Toen kwam de oorlog. Bij het einde der vijandelijkheden stond men voor een echte omwenteling op gebied van telefoon. De techniek had de handinstallatie, waarvan men de nadeelen kent, vervangen door de automatische telefoon. De specialisten waren er spoedig mee vertrouwd. De automatische telefoon schafte niet alleen de tusschenpersoon — de zoo dikwijls gesmade « telefoonjuffrouw » — af, doch kon tevens aanmerkelijk de exploitatiekosten verminderen.

Het beheer van de telefoon in België toonde zich op de hoogte van zijn zaak.

Het stond voor een belangrijk vraagstuk. Een grondig herstel van de installaties bleek noodig. De bezetter had een deel van het materiëel weggenomen, namelijk te Brussel in het kantoor van den Zavel en in de drie in aanbouw zijnde kantoren. Anderzijds kenden wij alleen de handinstallatie. Wij gebruiken deze reeds zestien jaar. De eerste handinstallatie met centrale batterij van het vasteland werd inderdaad te Brussel opgericht in 1902 in het kantoor van de Stroostraat.

Gezien de uitvinding van de *automatische* telefoon kon er geen sprake van zijn nog verder materiëel te vervaardigen voor kantoren met *handinstallatie*. Men besloot bijgevolg geleidelijk het net *automatisch* te maken.

Men ving aan met Brussel. De toestand was er moeilijk. Men was bezig met de inrichting van de handcentrales met centrale batterij voor de vier kantoren te Ukkel, te Jette, te Schaerbeek en te Linthout. Alleen het kantoor van Linthout was voor den oorlog klaar; de drie andere kantoren zouden tegen einde 1914 klaar komen. Van de twee andere hand-installaties met centrale batterij van de hoofstad, nl. Stroostraat

en Zavel, werd de laatste door de Duitschers afgeschaft. Het beheer zag zich gedwongen eerst de kantoren van Linthout en Stroostraat weer in orde te brengen. Onverwijld werd door middel van het terruggevonden en spoedig aangevuld materiëel, het kantoor van de Zavel herbouwd. Doch tevens werd besloten de kantoren van Ukkel, Jette en Schaerbeek van *automatisch materiëel* te voorzien. Het beheer gaf de voorkeur aan het automatisch stelsel Rotary dat het beste toescheen.

Op 25 November 1922 werden te Ukkel 5,000 lijnen in gebruik gesteld. Op 17 November 1923 kwamen er 2,500 lijnen te Jette, en op 6 December 1923 4,000 lijnen te Schaerbeek. Nu kunnen deze kantoren met volle kracht werken en omvatten ieder 10,000 lijnen. Ook ieder van de drie kantoren Zavel, Stroostraat en Linthout, bestemd om de drie voorloopig weer in dienst gestelde handinstallaties te vervangen, kunnen 10,000 lijnen van abonneenten bedienen. Zavel werd in dienst gesteld op 1 October 1927, Linthout op 25 Februari 1928, Stroostraat op 13 October 1928. Een nieuw kantoor is zoo pas in dienst gesteld voor 10,000 lijnen te Elsene en een ander voor 10,000 lijnen te Sint-Gillis. Aldus werd het kantoor van Brussel in minder dan zes jaar omgebouwd tot automatische installatie. Zulks verdient allen lof.

Doch deze kantoren zijn reeds ontoereikend. Op dit oogenblik bedienen zij 78,000 lijnen. Zij zullen ongeveer 130,000 lijnen tellen wanneer de aangevangen werken zullen voltooid zijn. Het beheer heeft derhalve een kantoor met 10,000 lijnen besteld in de Broekstraat, een tweede met 5,000 lijnen te Anderlecht, een derde met 5,000 lijnen te Linthout II en een vierde met 5,000 lijnen te Ukkel II.

Wat te Brussel werd gedaan moest natuurlijk ook geschieden in de andere groote steden van het land.

Reeds in 1923 besloot het beheer het

automatisch stelsel te Antwerpen toe te passen. Drie kantoren, Centrum I, Centrum II en Zuid zijn er in dienst. Het eerste en het derde kunnen 10,000 lijnen bedienen, terwijl ook het tweede voor 10,000 lijnen is voorzien en er op dit oogenblik 5,000 telt.

Het Beheer heeft bovendien twee automatische kantoren opgericht: Berchem (5,000 lijnen) en Borgerhout (5,000 lijnen) en twee bijkantoren dezer laatste, te Oude-God (600 lijnen) en te Merxem (1,000 lijnen). De handinstallatie heeft aldus plaats gemaakt voor de zelfwerkende te Antwerpen en voorsteden, behalve alleen voor het kantoor te Borgerhout dat trouwens eveneens in automatische dienst zal worden geëxploiteerd in September aanstaande.

Het Beheer zet zijn tragsgewijzen opgang voort in de overige groote centra. Het heeft de uitrusting met zelfwerkende toestellen verwezenlijkt van twee groote kantoren te Luik en van vijf hulpkantoren van den omtrek, te Seraing, Ans, Herstal, Chênée en Jupille. Deze installaties zijn alle voltooid of zullen het eerlang zijn. Men zal aldus te Luik en omtrek beschikken over 19,000 lijnen.

Te Gent werd dezelfde vooruitgang verwezenlijkt. Onlangs heeft men er het automatisch kantoor geopend dat is uitergust voor 10,000 lijnen.

En nu reeds werd er een methodisch programma opgemaakt dat zal toelaten binnen afzienbaren tijd de weldaden van het automatisch stelsel uit te breiden tot de overige belangrijke steden van het land, vervolgens tot de tweedegrangsteden en ten slotte tot de landelijke centra.

Doch het Beheer kon er zich niet mede tevreden stellen zijne aandacht te vestigen op de herinrichting der kantoren met de automatische toestellen in de plaats te stellen van het handstelsel. Het heeft met gelijke helderziendheid de hervorming van het stelsel der kabels en der draden moeten in aanmerking nemen.

Twee belangrijke ondergrondse kabels werden aangelegd onmiddellijk vóór den oorlog, de eene tusschen Antwerpen en Brussel, de andere tusschen Luik en Ans.

In 1926 deed de toenmalige Minister van Spoorwegen, de heer Anseele, achtereenvolgens besluiten tot twee aannemingen de eene omvattende de kabels Brussel - De Panne, Brussel - Hergenth, Brussel - Rijsel, Brussel - Rosendaal, en de andere slaande op de kabels Brussel - Charleroi-Bergen, Brussel-Luxemburg.

Deze ondergrondse kabels (intergemeentelijke en internationale), doen op de toekomstige begroting nog betalingspromessen drukken die gaan tot 31 December 1932 en die belopen op 1 Januari 1930, hoofdsom en interesten, tot 81,672,000 frank.

Dank zij deze werken, neemt België van stonden aan, in verhouding tot de uitgestrektheid van zijn grondgebied, de derde plaats in onder de landen van Europa, in opzicht der bestaande netten van intergemeentelijke en internationale telegraaf- en telefoonkabels. Ons land wordt enkel overtroffen door Nederland en door Zwitserland.

	Km. gelegde kabels	Km. kabels p' vierk. km.
Nederland . . .	1,427	4.2
Zwitserland . . .	1,700	4.1
België	990	3.25
Groot-Brittannië .	9,950	3.18
Duitschland . . .	7,885	1.7
Oostenrijk . . .	800	0.94
Italië	1,200	0.35
Tsjecho - Slowakije	490	0.33
Frankrijk . . .	1,370	0.25

En het Departement van Telegraaf

en Telefoon voorziet eerlang het aanleggen van nieuwe kabels waardoor de toestand nog merkkelijk zal verbeteren.

Het is niet te verwonderen dat deze vooruitgang in de herinrichting der telefooninstallaties heeft aanleiding gegeven tot een merkkelijke stijging van het benuttigen van de telefoon in België.

Op 1 Januari 1922 nam ons land nog eene plaats in die niet al te schitterend was ten opzichte van de overige landen.

Het volstaat een oogslag te werpen op onderstaande tabel om vast te stellen dat het de laatste plaats innam onder de opgegeven landen.

<i>Landen.</i>	<i>Aantal abonneuten.</i>	<i>Procent van de bevolking.</i>	<i>Procent van de wereld.</i>
Vereenigde-Staten	14,400,000	13.1	62.64
Canada	944,000	10.4	4.12
Denemarken	277,000	8.3	1.21
Zweden	395,000	6.6	1.72
Noorwegen	158,000	5.8	0.69
Zwitserland	168,000	4.3	0.73
Duitschland	2,074,000	3.5	9.05
Nederland	185,000	2.6	0.81
Engeland	1,046,000	2.3	4.57
Frankrijk	525,000	1.13	2.29
België	87,000	1.3	0.42

Sedertdien, is België tot bezinzing gekomen. Vóór den oorlog bedroeg de gemiddelde toeneming van het aantal abonneuten 4,500 per jaar.

In 1924, bedroeg de jaarlijksche gemiddelde verhooging over de drie laatste jaren reeds 13,500, zegge meer dan drie maal het cijfer van vóór den oorlog.

Sedertdien is het aantal abonneuten merkkelijk gestegen. Ziehier de tabel :

31 Juli 1914,	54,691	abonneuten
30 December 1919,	30,383	—
30 December 1920,	48,943	—
30 December 1921,	61,932	—
30 December 1922,	73,886	—
30 December 1923,	86,968	—
30 December 1924,	102,321	—
30 December 1925,	119,153	—
30 December 1926,	132,059	—
30 December 1927,	147,881	—
30 December 1928,	171,490	—
30 December 1929,	198,355	—

De rythmische stijging was zoo groot dat op vijf jaar, van 1923 tot 1928, het aantal abonneuten meer dan verdubbeld is. Men voorziet voor de toekomst meer

dan 25,000 nieuwe abonneuten per jaar.

Het aantal abonneuten (47,000 in 1913 en 87,000 in 1923) en dat in 1923 per honderd inwoners 1,3 bedroeg, beliep in 1927, 2, en, einde 1928, 2,14, en, einde 1929, 2,48.

Het aantal telefoongesprekken, dat in 1913 onbeduidend was, is in 1928 per abonneut gemiddeld gestegen tot 1037 en in 1929 tot 1094. In het geheel bereikten de gesprekken, die, in 1927, 157.997,825 bedroegen, in 1928, 177 miljoen 918,390, en in 1929, 201,000,000. In deze toenemende beweging telden de automatische middenkantoren, in 1920, het eerste jaar van de in dienststelling, 28 abonneuten aangesloten met de kantoren; in 1923, 7,188 aangesloten abonneuten; einde 1927, 36,684 abonneuten; in December 1928, 68,326 abonneuten, en einde 1929, 102,362 abonneuten, zegge meer dan 50 t. h. van het globaal aantal abonneuten van het Rijk.

Zoo de gesprekken zoozeer hebben toegenomen in binnenlandschen dienst zijn zij ook in sterke mate gestegen voor den internationalen dienst.

Vóór den oorlog waren de grenzen der telefoonverbindingen ten Noorden : Glasgow, Nederland, Bremen, Stettin, het Westen van Dantzig; ten Oosten : Breslau, Leipzig; ten Zuiden : Munchen, Straatsburg, Nizza, Limoges en Bordeaux ten Westen : Orléans, Nantes, Rennes, Le Havre, Bristol, en het Westen van Birmingham en Liverpool.

Tegenwoordig is zonder eenigerlei beperking het verkeer geopend met Duitschland, Oostenrijk, de Cubaansche Republiek, de Vrijstad Dantzig, Denemarken, Spanje, de Vereenigde Staten van Amerika, alle Fransche departementen, Groot-Brittannië, het Groot-Hertogdom Luxemburg, Hongarië, Ierland, Noorwegen, Portugal, het Saargebied, Zweden, Zwitserland, Finland, Tsjecho-Slowakije. Men kan ook van alle Belgische netten telefoneeren met de voornaamste steden van Noord- en Midden-Italië, de voornaamste steden van Canada en Mexico en met Buenos-Ayres. De netten van Antwerpen en Brussel zijn verbonden met dat van Warschau.

Gesprekken zijn toegelaten met Letland en Litauen op zekere uren. Zekere Belgische netten kunnen verbonden worden met de steden Liepaia en Kaunas.

In het totaal zijn op dit oogenblik meer dan 200 internationale netten in exploitatie in België.

Men is met reuzenstappen vooruitgegaan, en wie weet wat zich morgen nog kan voordoen (1).

(1) Weinige maanden geleden lazen wij in een groot dagblad volgende informatie, die op gebied van transatlantische telefoon tot nog toe ongekende gezichteinders opent :

Zaterdag 12 October werd het telefoonnet van Zuid-Amerika (het vorig jaar ingericht door de « International Telephone and Telegraph Corporation », door het verbinden van de telefoonnetten van Argentinië, Uruguay en Chili) om 6 uur 30 's avonds, voor de eerste maal, in rechtstreeksche verbinding gesteld met de telefoonabonnenten van Europa.

« Dit kunststukje werd verwezenlijkt ter gelegenheid van de inwijding door generaal Primo de Rivera van de

II.

De noodwendigheden van de toekomst.

Spijts de ernstige krachtspanning kan men nog op verre na niet voorzien in al de noodwendigheden.

Men telt op dit oogenblik meer dan 7,000 « candidaten-abonnenten » die nog geen aansluiting konden bekomen met de telefoon. Men telde er ongeveer 6,000 in het begin van 1929.

Gewis, de strenge winter van 1928-1929, die heeft aanleiding gegeven tot het stopzetten van de werken op de daken en in den grond, en de sneeuwstorm, die in April 1929 de luchtnetten van Henegouw heeft verwoest en de diensten verplichtte overal personeel weg te nemen om den toestand te herstellen, hebben het beheer belet de

nieuwe transatlantische draadloze telefooninstallatie te Sevilla, die rechtstreeks 250,000 abonnenten van de genoemde Zuid-Amerikaansche netten verbindt met de 155,000 abonnenten van het Spaansche net, dat zich tijdens de laatste jaren op zulke merkwaardige wijze ontwikkelde onder de leiding van de « Compania Telefonica Nacional de Espana ».

« Door middel van de lijnen op langen afstand van deze maatschappij, zullen de voornaamste landen van Europa verbinding kunnen krijgen met Zuid-Amerika.

« De nieuwe telefoonkring, die zich uitstrekt over 9,600 kilometer, werkt door middel van gerichte korte golven. Een abonnent van Zuid-Amerika is dus per draad verbonden met het radio-zendstation te Buenos-Ayres, dat door draaggolven de verbinding verzekert met het ontvangstation te Madrid.

« Het nieuwe stelsel is zooveel degelijker dan alles wat tot nu toe werd verwezenlijkt inzake radio-telefonie, omdat het een volstrekt privaten dienst toelaat en het afuisteren onmogelijk maakt van de gesprekken door personen voor wie zij niet bestemd zijn. De overbrenging geschiedt door een speciaal procédé van vervorming, dat het opvangen door middel van een gewoon toestel onmogelijk maakt.

« Met uitzondering van den telefoondienst tusschen Groot-Brittannië en de Vereenigde Staten, is bedoeld systeem het eenige dat aan een abonnent van een openbaar net van het een of het ander vasteland toelaat te telefoneeren met een abonnent, die zich aan de andere zijde van den Oceaan bevindt, door gebruik van zijn gewoon telefoontoestel, t. t. z. zonder zich naar het telefoonhokje van een openbaar kantoor te moeten begeven.

« Op dit oogenblik strekt dat systeem zich ook over den grootsten afstand uit. »

7,000 Belgen, die op aansluiting wachtten, zoo spoedig als het zulks zou gewild hebben van de telefoon te voorzien, doch de ware oorzaak van de vertraging in het inrichten der posten komt voort uit de buitengewone toeneming van de aanvragen, uit de ontoereikendheid der kredieten, en ook in zekere maat, uit de betere werkcrendeeing van het personeel, uit het te kort aan kaders en uit de ontoereikende aanwerving van personeel, die trouwens wordt beïnvloed door de grendelwet.

Ook voorziet men belangrijke werken voor de toekomst.

Een voorloopig programma werd door het beheer opgemaakt in 1927.

Het voorzag eene uitgave in kapitaal van 110 miljoen in 1928, 128 miljoen in 1929, 68 miljoen in 1930, zegge te zamen 306 miljoen waarbij nog diende gevoegd de schuld voortspruitende uit de bestelling van de groote kabels, zegge 91 miljoen in hoofdsom en 18 miljoen in interesten.

Deze vermoedelijke uitgave was de minimum-uitgave voor de telefoonwerken die reeds werden uitgevoerd of voorzien voor het vijfjarig tijdperk van 1928 tot 1932.

Doch sedertdien werd de Regeering en het Beheer overstelpt door abonnementsaanvragen. En in de nota tot staving van de Memorie van Toelichting van het wetsontwerp houdende oprichting der Regie en door de Regeering ingediend in 1927-1928, is het programma merkelyk verruimd.

De voorziene uitgave bedroeg ditmaal:

258 miljoen voor 1929;

342 — 1930;

265 — 1931;

207 — 1932,

zegge te zamen 1,070 miljoen buiten

de 109 miljoen die noodig zijn voor de vereffening der kabels.

De totale som, te betalen van 1929 tot 1923, bedroeg dus 1,172,000,000 fr.

Vervolgens werd de horizon opnieuw verruimd en rond het midden van 1929 voorzag het programma :

400 miljoen voor 1930;

350 — 1931;

350 — 1932;

350 — 1933,

zegge 1 milliard 450 miljoen op vier jaar.

Er werd door de Senaatscommissie aan den bevoegden Minister eene vraag gesteld opdat hij het nauwkeurig voorwerp van dit programmagelieve aan te duiden.

Men zal het antwoord vinden in de bijlage van dit verslag.

Hieruit blijkt dat het programma tevens moest slaan op het aanleggen van nieuwe kabels, op het inrichten van verschillende automatische kantoren en op het oprichten en inrichten van gebouwen.

1. — *Kabels.*

Blijkens het antwoord waren de kabels voorzien voor de uitbreiding der intergemeentelijke en internationale diensten de volgende :

De kabel Charleroi-Namen:

— Namen-Luik;

— Luik-Comblain;

— Luik-Hasselt;

— Verviers-Francorchamps;

— Antwerpen-Gent;

— Gent-Kortrijk;

— Brussel-Bergen;

— Brussel-Charleroi;

— Brussel-Gent.

Men moest aldus kunnen beschikken over hulpkabels in geval de huidige verbindingen Brussel-Luik, Brussel-Charleroi, Brussel-Gent, of Brussel-Antwerpen mochten worden beschadigd. De kabel van Verviers moest degelijke verindingen verzekeren met de stad Spa en tevens worden benuttigd voor de bij België genaaste gewesten (Eupen-Malmedy, Saint-Vith).

Men was trouwens verplicht den grooten internationalen kabel De Panne-Herbesthal te verdubbelen daar het verkeer op deze lijn met 30 tot 40 t. h. is gestegen.

De uitgaven voorzien voor het aanleggen van kabels bedroeg ongeveer zes maand geleden circa 150 miljoen frank.

2. — Automatische middenkantoren.

Ik heb gezegd dat men rekent op ten minste 25,000 nieuwe abonneuten per jaar tot einde 1932. Met het huidige rythme der aansluitingen werd dit bedrag reeds met ongeveer een derde overschreden. Men voorzag dus nieuwe automatische middenkantoren inzonderheid te Brussel, Antwerpen en Charleroi. De uit dien hoofde voorziene uitgave bedroeg 250 miljoen. Men overwoog bovendien het oprichten van 70 kleine automatische kantoren van 1929 tot 1932, bovendien de verbetering van de uitrusting van andere kantoren en eene meer uitgebreide installatie van openbare telefoonkantoren. Men voorzag deswege een uitgave van 30 miljoen, buiten de 50 miljoen voorzien voor de levering van de posten aan de abonneuten en het belangrijk bedrag van 360 miljoen voor het lijnmaterieel (ondergrondse lijnen en luchtlijnen) voor de aansluiting van de abonneuten.

3. — Gebouwen.

Men voorzag voor oprichting en vergrooting der kantoren, voor de werk-

krachten noodig voor de uitbreidingswerken, en ook voor het materieel, een uitgave van 80+90+65, zegge 235 miljoen.

Deze cijfers, die gezamenlijk ongeveer 1,200 miljoen frank bedroegen, werden zooals wij hebben gezegd opgevoerd tot anderhalf milliard.

Doch op zijne beurt, werd dit programma eveneens ontoereikend bevonden.

Daar de Commissie aan den bevoegden Minister de vraag had gesteld te weten of het programma der werken geen nieuwe wijzigingen had ondergaan, heeft de Minister in Januari 1930 het volgende geantwoord :

1. — Programma der werken.

Het herziene programma der werken voorziet de volgende uitgaven voor het tijdperk 1930-1933 :

1930 . . .	516 miljoen in stede van	342
1931 . . .	418 — — —	265
1932 . . .	350 — — —	207
1933 . . .	350 — — —	

1,634 miljoen.

Het programma der groote werken slaat eveneens op het jaar 1933, dat niet was voorzien in het oorspronkelijk plan, zegge 350 miljoen.

Anderdeels geeft de herziening voor 1930, 1931 en 1932 aanleiding tot een bijkomende uitgave van 470 miljoen.

Ten slotte in 1929 bedraagt het programma, voorzien op de begroting, 226,905,000 frank voor het geheel der ondernemingen (de kredieten ter betaling werden gestemd voor een bedrag van 110,505,000 frank).

Daarbij dienen nog gevoegd voor de aanvullende kredieten : 171,954,339 fr.

In het geheel 398,859,339.30 frank

tegen 258,000,000 frank die werden voorzien, zegge een verhooging van 140,859,339 frank.

Het programma der werken voorziet dus een totaal, dat 960,859,339 frank

meer bedraagt dan het programma aangegeven in de nota ter rechtvaardiging.

In opzicht der betalingen over het tijdperk 1930-1933, doet de toestand zich voor als volgt :

JAAR	PROGRAMMA	BETALING IN KAPITAAL		SOMMEN
		op de programma's voor 1930-1933	op de programma's der vorige jaren	
1930	516	223 millioen	230 millioen	453
1931	418	288 millioen	188 millioen	476
1932	350	385 millioen	—	385
1933	350	363 millioen	—	363
1934	—	375 millioen	—	375
	1,634	1,634 millioen	418 millioen	2,052

De Regie van Telegraaf en Telefoon blijkt dus van 1930 tot 1934 ongeveer 2,000 millioen te zullen moeten uitgeven voor haar uitbreidingswerken.

Deze buitengewone uitgaven voorzien voor de jaren 1930 tot 1933 omvatten de in volgende schema opgesomde rubrieken :

	Jaar 1930 Millioen	Jaar 1931 Millioen	Jaar 1932 Millioen	Jaar 1933 Millioen
Gebouwen	50	25	20	20
Lokale telefoonkabels voor de aansluiting van de abonnees	111	100	90	80
Bevoorrading der magazijnen	83	80	80	80
Intergemeentelijke kabels	150	100	65	70
Relais.	5	2	—	5
Groote automatische kantoorcentrales	63	61	50	50
Kleine automatische kantoorcentrales.	18	20	15	15
Loonen voor de uitbreiding.	31	25	25	25
Allerlei	5	5	5	5
	516	418	350	350

1. — *Lokale kabels.*

Bij de meeste netten wordt men er toegebracht stelselmatig het weefsel van luchtdraden te vervangen door kabelgeleidingen als eenig middel om te beantwoorden aan de uitbreiding; deze werken vertegenwoordigen voor het telefoonnet van Brussel alleen een uitgave van ongeveer 30 miljoen per jaar.

2. — *Intergemeentelijke kabels.*

Het in 1926-1927 aangelegde net is ongeveer uitgeput en zal in den loop van 1930 tot 1933 moeten ont dubbel worden.

Reeds in 1930 zullen de feeders Brussel-Bergen, Brussel-Gent, Brussel-Luik en Brussel-Antwerpen, mitsgaders de gewestelijke kabels Brussel-Leuven en Brussel-Halle moeten gelegd worden, hetzij meer dan 350 kilometer.

In 1931, 1932, 1933 zullen de drie genoemde feeders moeten verlengd worden, de eerste tot Charleroi en Valenciennes, de tweede tot Kortrijk, Roeselaere en De Panne in aansluiting met den nieuwen onderzeeschen kabel, de derde tot Aken over Verviers en Eupen; bovendien moet een tweede kabel Brussel-Luxemburg over Namen-Dinant-Jemelle-Bastenaken en Aarlen worden gelegd, zonder te spreken van de minder belangrijke kabels.

3. — *Groote (automatische en intergemeentelijke) centrale telefoon-kantoren.*

Gemiddeld zullen meer dan 20,000 automatische lijnen moeten uitgerust worden in de bestaande of te vervormen automatische centrale kantoren, hetgeen meer dan 40 miljoen per jaar vergt.

Bovendien moeten de intergemeentelijke installaties volledig gemoderniseerd worden, wat voor centra als Brussel en Antwerpen telkens ongeveer 10 miljoen kost.

Zooals men ziet zal het land aldus, onder de krachtadige aansporing van de Ministers die tijdens de laatste jaren elkander hebben opgevolgd in het Departement van Telegraaf en Telefoon, een belangrijk werk van actualiteit en vooruitgang

verwezenlijken, dat zonder twijfel een geschikt wapen zal zijn ter beschikking van onze economische ontwikkeling.

Het moet ons verheugen aan het hoofd van het beheer van Telegraaf en Telefoon een schaar van uitgelezen krachten te zien, ten volle opgewassen voor hun taak.

III.

De aanpassing van de telefoon-organisatie aan de eischen van de toekomst.

De voorgaande aanduidingen bewijzen duidelijk twee zaken :

1° De exploitatie van de telefoon zal een *groote kapitaalsbelegging* vergen;

2° Men dient *snel te werk te gaan*, indien men beantwoorden wil aan de nieuwe behoeften en de eischen van den vooruitgang.

Men ziet onmiddellijk dat uit deze dubbele vaststelling een dubbel gevolg voortvloeit :

1° De uitgaven zullen, althans in ruime mate, door ontvangsten moeten gedekt worden. De tarieven dienen dus herzien en in verhouding gebracht met de lasten van de exploitatie en het grooter nut, dat het gebruik van de telefoon voor den abonnent zal opleveren, naarmate het veld van verbindingen zich uitbreidt. Te dien einde zal een dubbel nijverheids-boekhouden moeten ingevoerd worden, met het doel het exploitatie-coëfficiënt en den kostprijs vast te stellen, de noodige amortisatie te verzekeren en de werkelijke winst of het verlies te doen uitschijnen. Om daarin te gelukken, zal, zooals in de nijverheidszaken, het beheer telkens over een jaar moeten gaan, en het dienstjaar zal zich voor de boekhouding niet meer over twintig maanden mogen uitstrekken zooals de wet van 15 Mei 1846 toelaat; evenals in de handelszaken zal de boekhouding den toestand van de exploitatie moeten vastleggen in een jaarlijksche balans, waarbij een winst- en verliesrekening wordt gevoegd evenals een rekening van vooruitzichten voor de

uitgaven en ontvangsten voor het komende dienstjaar;

2° Indien men dezen vooruitgang inzake regeling van bestuur en financiën wil verzekeren en de telefoon haar eigen uitgaven wil laten dekken, zal men aan de exploitatie de noodige soepelheid moeten geven opdat de controle-formaliteiten het opmaken der rekeningen niet komt vertragen, opdat de vertraging in de goedkeuring van de jaarlijksche rekening van vooruitzichten den rationneelen gang van exploitatie en bestellingen niet komt hinderen, opdat de aankopen kunnen gesloten worden over verscheidene jaren, opdat de betalingen kunnen geschieden zonder nadeelige vertraging, opdat de kas zonder hinder en met gemak kan werken, opdat de aanwerving voor de kaders niet gehinderd wordt, en de oprichting niet wordt belet van een opzoekings- en studiedienst, noodzakelijk gemaakt door de voortdurende evolutie van de uitvindingen, en van een handelsdienst die er op uit is voordurend de cliënteel uit te breiden en de exploitatie aan dezer eischen aan te passen.

Om dit dubbel doel te bereiken moet in de eerste plaats het organisme tot exploitatie van de telefoon in zelfstandige Regie worden omgevormd, door duidelijk zijn actief en passief bezit af te scheiden van dit van den Staat, en door het toe te laten zijn exploitatie te voeren volgens de methodes in zwang bij de nijverheid.

Strikt gesproken schijnt het voldoende de Regie slechts uit te breiden tot de exploitatie van de telefoon. Maar het belang van de telegraafexploitatie, die steeds met de telefoon een geheel heeft gevormd, houdt zoo nauw verband met de telefoonexploitatie, zoowel op gebied van de voorbereiding en de specialisatie van de agenten als van het gemeenschappelijk beheer, dat het een zware fout zou zijn beide specialiteiten niet in de zelfde Regie te omvatten.

De telegraaf zal evenwel slechts voor een klein deel tusschenkomen in de

aanzienlijke uitgave voorzien voor de uitbreiding van de Regie.

Het programma medegedeeld door den bevoegden Minister in antwoord op de vraag van de Senaatscommissie in 1929, voorziet slechts 20 miljoen frank voor den telegraaf. Deze post heeft betrekking op de uitbreiding van den telegraafdienst, draadloze telegrafie inbegrepen. Hij voorziet namelijk de oprichting van een post met korte golven voor de verbinding met Congo.

Deze voorziene uitgave is voldoende. De telegraafdienst vergt inderdaad op dit oogenblik geen buitengewone uitgaven. Hij gaat zijn geregelde gang.

Wij stellen inderdaad vast dat het telegramverkeer geen noemenswaardige wijziging heeft ondergaan in den loop van tien jaar. Het slonk voor den binnenlandschen dienst, het transito verhoogde doch de internationale dienst bleef onveranderd.

In binnenlandschen dienst bedroeg het aantal telegrammen :

4,066,822 in 1913;
4,615,500 in 1920;
3,285,308 in 1927.

In internationalen dienst :

4,243,606 in 1913;
4,196,299 in 1920;
4,180,455 in 1927.

In transito :

685,513 in 1913;
568,609 in 1920;
913,790 in 1927.

De Regie zou overigens eventueel zonder bezwaar de noodige sommen kunnen besteden aan de verbeteringen van den telegraafdienst, indien de omstandigheden of een onverwachten vooruitgang het vergden.

De vraag werd gesteld of het niet verkieslijk zou zijn, ten einde een waarlijk industriële exploitatie van de Telefoon, Telegraaf en Telefoon af te staan aan een private maatschappij.

Men weet, dat inderdaad in vele landen

waar de exploitatie van de Telefoon winstgevend is — in de Vereenigde Staten, in Argentinië, in Peru, in Uruguay, in Chili, in Bolivië, in Columbië — de telefoon door private maatschappijen wordt beheerd. In vele andere landen geschiedt de exploitatie tevens door private maatschappijen en door de Regeering.

In het totaal, voor de gansche wereld, exploiteerden de Regeeringen op 1 Januari 1928 31 t. h. van de telefoon, en de private maatschappijen 69 t. h. (statistiek uitgegeven door de *American Telephone and Telegraph Company*).

Anderzijds weet men ook dat de Regeering der « Volmacht », voorgezeten door den heer Jaspas, een ontwerp van exploitatie der telefoon door een concessiehoudende maatschappij, vrijwel gelijkende op de Nationale Maatschappij der Spoorwegen, had voorbereid.

Het ontwerp werd niet aan de Kamer voorgelegd, omdat het scheen dat de kwestie van de terugbetaling der schuld op korten termijn alleen reeds door de uitgave van acties der Spoorwegen kon worden geregeld.

Derhalve meende de Regeering — en de Commissie was het daarmee eens — dat het niet te rechtvaardigen was de exploitatie van de Telefoon aan een private maatschappij over te laten.

IV.

Het financiële plan.

De Regie zal alles in het werk stellen om in haar eigen behoeften te voorzien.

Dit is een hoofdbeginsel waarop zij steunt. Nu lijdt zij evenwel verlies.

Volgens de toelichtende nota, gevoegd bij het wetsontwerp op de Regie ingediend in 1927-1928, is dit verlies onbeduidend. De balans van de exploitatie over zes maand, gaande van 1 September 1927 tot 29 Februari 1928, toont ons dat dit verlies, voor zes maand, slechts fr. 5,629,975-25 bedraagt.

Anderzijds wijzen de tabellen van de

uitslagen der exploitatie van September 1927 tot Februari 1928 :

Voor de Telegraaf op een
verlies van . . fr. 1,540,116 94

Voor de Telefoon op een
verlies van. . . . 5,174,926 70

Hetzij te zamen . fr. 6,715,043 64

De rekeningen der exploitatie toonen aan dat de Telegraaf in September 1927 en in Januari 1928 winst heeft gegeven, en verlies liet tijdens de andere vier maanden. De Telefoon boekte verlies gedurende ieder van bedoelde zes maanden.

Doch de latere balansen wijzen gevoeliger verliezen aan. Wij verzochten in 1929 den bevoegden Minister ons de balans te willen overmaken voor het gansche jaar 1928, alsook de balans over de eerste zes maanden van 1929.

Men zal de balansen als bijlage vinden (antwoord op vraag nr 11).

Deze balansen en de winst- en verliesrekeningen die er aan toegevoegd zijn, geven volgende verliezen aan :

1928 : Winst- en verliesrekening. —
Verlies : fr. 15,477,186-39;

Balans. — Verlies : fr. 18,229,602-79.

1929 (eerste zes maanden) : Winst- en verliesrekening. — Verlies :
fr. 21,512,388-23;

Balans. — Verlies : fr. 39,514,609-72;

1929. — (eerste negen maanden) :
Balans :

Vorige verliezen : fr. 44,719,133-01;

Verlies der maand : fr. 3,149,651-99.

Wat ook het huidig verlies der exploitatie zij, zal men in de toekomst moeten trachten het te dekken door de ontvangsten.

Bovendien zal men zich moeten inspannen om den intrest en de amortisatie te dekken van het nieuwe kapitaal van ongeveer 2 milliard dat in de telefoon moet belegd worden.

Daartoe zullen de tarieven moeten verhoogd worden.

De Regeering vraagt aan de Schatkist een voorschot van 600 millioen, dat in vier jaar zal worden gestort en gebruikt moet worden tot uitvoering van werken en voor de Kas van de Regie, en dat geen intrest zal opbrengen vóór 1 Januari 1934. De Regeering oordeelt dat de Regie na dezen datum moet trachten in haar eigen behoeften te voorzien. « Indien de exploitatie nochtans een deficit laat, moet dit ten laste komen van de algemeene begrooting. »

De Regie zal door haar ontvangsten middelen moeten verschaffen voor een hernieuwingsfonds en, indien de winsten het toelaten, een reservefonds moeten stichten.

Zij zal alle uitgaven moeten dekken, benevens den intrest en de amortisatie van haar geldbeleggingen.

Zullen de ontvangsten daartoe echter toereiken?

De rechtvaardigende nota, gevoegd bij het wetsontwerp van 1927-1928, antwoordt bevestigend; doch zij bewijst het niet.

Wij hadden wellicht mogen hopen, dat de toelichtende nota van 1928 ons de rekening zou voorgelegd hebben, volgens dewelke de Regeering meent de ontvangsten en uitgaven te kunnen in evenwicht brengen. Wij hadden er, naast de jaarlijksche toeneming van de lasten, uit gezien op welken prijs het tarief moet vastgesteld worden om, rekening houdend met het jaarlijksch toenemen van de abonneenten, de uitgaven te dekken door de ontvangsten.

Een feit staat evenwel vast. Namelijk, dat een verhooging van het telefoon-tarief, en in zekere mate misschien van het telegraaf-tarief, onvermijdelijk is geworden.

De toelichtende nota van de Regeering van 1928, die daaromtrent voldoende grondig is, laat klaar uitschijnen dat onze tarieven onder de laagste, zoo niet de laagste zijn die men kent.

Op 1,000 abonneenten in België, zijn er 447 die van 262 tot 575 papier-frank, naar gelang het belang van het verkeer, betalen, tegenover 100 goud-frank vóór den oorlog. Men blijft dus verre beneden de perequatie van de prijzen. Onze binnenlandsche tarieven zijn slechts drie en een halve maal hooger dan vóór den oorlog, 't is te zeggen dat zij in goud-frank slechts 50 t. h. van de vóór-oorlog-sche tarieven bedragen, terwijl de post-taxe voor de brieven van 0.10 op 0.60 is gebracht, en voor de postkaarten van 0.05 op 0.35, hetzij 600 of 700 t. h.

De verklarende nota leert onsook nog, dat in nagenoeg alle landen de abonneent een taxe voor eerste installatie betaalt die niet zelden alle kosten voor het aanleggen van zijn lijn dekt, terwijl de abonneent in België uit dien hoofde rechtstreeks geenerlei vergoeding betaalt.

Bovendien is de prijs van het abonnement en van de aansluitingen lager in België dan in de meeste landen van het vasteland.

Voor een net dat tot 10,000 abonneenten telt, betaalt men bij ons voor 1,800 aansluitingen — hetgeen als een gemiddelde kan worden beschouwd — 891 fr. per jaar, terwijl men elders (in Belgische franks) betaalt):

In Frankrijk, 1,358 frank;

In Groot-Brittannië, 2,275 frank;

In Duitschland, van 1,830 tot 2,350 frank;

In Nederland, 1,584 frank;

In Zweden, 1,056 of 1,248 frank;

In Tsjecho-Slowakije, 1,537 frank.

En men weze er niet over verwonderd het aantal abonneenten te zien toenemen in landen waar de taxe hooger is. Het tarief mag hoog zijn wanneer de abonneent beschikt over het middel om met een aanzienlijk aantal gebruikers in verbinding te komen.

De abonneent in België zou er niet in berusten eene hoogere taxe te betalen

indien hij slechts in verbinding kan komen — zooals het geval was vóór den oorlog — met 54,000 abonneuten. Maar hij zal er graag toe besluiten het dubbele van het tarief te betalen indien hij kan in verbinding komen met 200,000 of met 250,000 abonneuten, zegge met een aantal abonneuten dat vier of vijfmaal grooter is.

Het voorbeeld van het buitenland bewijst trouwens dat eene telefoon-exploitatie, wanneer zij behoorlijk is ingericht en slaat op een aanzienlijk genoeg aantal abonneuten, hare lasten en baten in evenwicht kan brengen en zelfs winsten kan verwezenlijken.

V.

De bespreking van het ontwerp.

Vier vragen dienen vooral onderzocht. Zij zijn het voorwerp geweest van de beraadslagingen van de Senaatscommissie.

Het zijn :

- 1° De aard der Regie;
- 2° Het beheer van het zelfstandige organisme;
- 3° Het toezicht door het Parlement;
- 4° De onontbeerlijke maatregelen om aan de onderneming de noodige lenigheid te verzekeren;

Laten wij ze achtereenvolgens onderzoeken :

1° DE AARD DER REGIE :

De Commissie heeft eenparig aangenomen dat de Regie rechtspersoonlijkheid moest genieten derwijze dat zij een van den Staat verschillende zedelijke persoon is.

Haar actief en haar passief dienen dus duidelijk vastgesteld vanaf hare oprichting.

Eens dit bezit bepaald, zou de Regie eene dubbele nijverheidsboekhouding voeren waaruit te allen tijde de financiële toestand blijkt.

Ieder jaar zal zij hare balans en hare winst- en verliesrekening opmaken.

Daarin zal zij aangeven :

1° Een *hernieuwings- en delgingsfonds*, gestijfd door de rekening van de exploitatie en de opbrengst van haar bezit, dat bestemd is om de beleggingen die onproductief zijn geworden af te schrijven en moet dienen « tot regeling van de uitgaven voor vernieuwing van de inrichtingen, de uitrustingen de voorraden, alsmede van de uitgaven voor het wederoptrekken van de gebouwen »;

2° Een *verzekeringsfonds* eveneens gestijfd door de exploitatierekening en door de opbrengst van haar tegoed en dat bestemd is om de risico's van verschillende aard te dekken;

3° Een *reservefonds*, gestijfd door de opbrengst van haar tegoed en door de jaarlijksche overschotten na aftrek van 5 t. h. toegekend aan het bestuur en aan het personeel.

4° Een *bijzonder fonds* van 600 miljoen door den Staat ter beschikking van de Regie gesteld en dat vrij is van intresten tot 1 Januari 1934.

De Regie maakt eveneens ieder jaar een staat op van vooruitzichten van ontvangsten en uitgaven voor het volgend jaar en zij legt dien staat aan de wetgevende Kamers ter goedkeuring voor.

Deze staat alsook de balans boekt als uitgave den intrest der kapitalen belegd in telegraaf en telefoon, en vanaf 1 Januari 1932 den intrest van 5 t. h. der 600 miljoen door den Staat voorgesloten als bedrijfskapitaal en gebracht op rekening « Bijzonder Fonds ».

De sommen die buiten deze 600 miljoen zullen nodig zijn voor de nieuwe beleggingen van de Regie, zouden kunnen worden bijeengebracht door middel van leening. De Minister van Financiën zal zich moeten akkoord verklaren met het beginsel, het bedrag en de modaliteiten van deze leening. Het schijnt trouwens waarschijnlijk dat de -

gelijke leening zal dienen gewaarborgd door den Staat.

Hier zijn twee vragen gerezen :

1° Zal het voorschot van 600 miljoen toereikend zijn?

Dit voorschot werd voorzien voor het geval waarin de Regie in de onderneming een nieuw kapitaal van 1 milliard 200 miljoen zou hebben moeten beleggen. In werkelijkheid zal dit kapitaal dienen opgevoerd tot 2 milliard. Zal het voorschot van 600 miljoen niet dienen verhoogd? De Regeering was deze meening niet toegedaan. Zij oordeelt dat het overige zal kunnen worden bekomen door leening. De Commissie heeft niet verder aangedrongen om het voorschot te doen verhoogden.

2° Een tweede vraag werd gesteld.

Veeleer dan te zien dat de Staat aan de Regie het eigendom van de netten van openbare telegrafie en telefonie zou afstaan, ware het niet aan te bevelen alleen den afstand van het genot van deze netten toe te laten?

Men weet dat bij de oprichting van de Nationale Spoorwegmaatschappij de Staat aan het organisme alleen het genot van het spoorwegnet heeft afgestaan.

Desaangaande werd er door de Senaatscommissie aan den Minister eene vraag gesteld in 1929. Men zal het antwoord van de Regeering vinden in de bijlage. De Minister heeft doen opmerken dat hij eerst van gedachte was geweest door den Staat aan de Regie alleen « het genot van exploitatie » te doen afstaan.

Maar de juridische raadgevers van den Staat hebben geoordeeld dat de zedelijke persoon van de Regie in dit geval niet duidelijk genoeg zou verschillen van den zedelijken persoon die de Staat is, en dat het derhalve zou kiesch zijn de regie te onttrekken aan de regelen bepaald bij de wet van 1846 op de boekhouding van den Staat, en meer in het bijzonder haar toe te laten eene nijverheidsboekhouding te voeren die niet zou onderworpen zijn aan het toezicht van het Rekenhof.

Het is de afstand van eigendom die,

samen met de wet van de Regie, begiftigd met de rechtspersoonlijkheid, eene waarlijk onbetwistbare juridische eenheid moet maken die samen met al de eigenschappen van het eigendom, het bezit van telegraaf en telefoon voor eigen rekening kan beheeren met eene voldoende onafhankelijkheid en zonder dat men kunne opwerpen dat de Regie slechts een verkapte vorm van den Staat is die spijs alle juridische fictie alleen en rechtstreeksch eigenaar van het geëxploiteerde bezit zou blijven.

De Nationale Spoorwegmaatschappij verkeerde in een gansch anderen toestand. Een gedeelte der aandelen van de Maatschappij werd ter beschikking van het publiek gesteld en derhalve was het zedelijk nieuwe wezen, dat alleen het genot van het spoorwegnet bezat zonder er het eigendom van te bekomen in dit geval niet de Staat, met een valsch gezicht, maar wel het geheel der aandeelhouders, zegge benevens den Staat de derden wier belang niet noodzakelijk versmolten wordt met dit van den eigenaar van het net.

De Commissie van den Senaat heeft zich des te grager aangesloten bij het advies der rechtskundigen van de Regeering daar in feiten het eigendom van het net van telegraaf en telefoon voor het overgroot gedeelte — in strijd met hetgeen het eigendom van spoorwegen uitmaakt — enkel slaat op roerende zaken, toestellen, luchtlijnen en ondergrondse lijnen en voorraden, en daar anderdeels de afstand het bezit van telegraaf en telefoon volstrekt niet doet overgaan op eene private vennootschap en daar de Regie onderworpen blijft aan het toezicht vanwege de openbare besturen.

Twee andere vragen werden door de Senaatscommissie aan den Minister gesteld.

1° De eerste had ten doel te weten waar het te kort van 175 miljoen, aangegeven in de balans der Memorie van

rechtvaardiging betreffende de afge-
loopen jaren, vandaan komt.

2° De tweede had ten doel te weten welke de industriële en financiële lasten van de telefoon zijn en te weten hoe zij er toe komen 60 t. h. van den kosten-
den prijs te vertegenwoordigen.

De antwoorden van de Regeering, weergegeven in de bijlage, geven antwoord op beide vragen.

Artikel 1 van het wetsontwerp voorziet dat « de Regie mag belang nemen in het aanleggen, het onderhouden en de werking van private inrichtingen ».

Hierdoor dient verstaan dat het alleen het aanleggen van lijnen geldt maar hoe-
genaamd niet van inwendige telefoon-
installaties. Deze hangen natuurlijk
slechts af van de private nijverheid.

2° HET BEHEER VAN DE REGIE.

Naar luid van het wetsontwerp n^r 198 en ingediend door de Regeering tijdens de zitting van 1927-1928, werd het beheer van de Regie toevertrouwd aan een beheercomiteit, samengesteld uit achttien leden en den Minister, als voorzitter.

Deze achttien leden, gekozen door bijzondere organismen, de kamers van koophandel, het « Comité central industriel », de Hoogere Raad van Handel en Nijverheid, de Hoogere Raad van Neringen en Ambachten, de Hoogere Landbouwwaad, de werkliedenverenigingen, het personeel van de Regie, enz., werden niet aangeduid, behalve drie onder hen, wegens hunne bevoegdheid op het stuk van telegraaf en telefoon.

Zij konden trouwens in hun schoot een bestendig comiteit van vier leden kiezen die belast zijn met het voorbereiden van de vraagstukken die aan het comiteit van beheer dienen onderworpen.

Van het hooge bestuur mocht alleen de directeur-generaal de vergaderingen

van het comiteit bijwonen en dan nog had hij er alleen raadgevende stem.

De overige hooge ambtenaren van telegraaf en telefoon werden verwezen naar een comiteit van bestuur dat enkel gelast was de beslissingen getroffen door het comiteit van beheer uit te voeren, hun advies te geven wanneer het comiteit ze raadpleegde en de voorstellen betreffende de bevordering van het personeel te onderzoeken.

De Minister, tot wiens bevoegdheid Telegraaf en Telefoon behoort, zat trouwens dit comiteit van bestuur niet voor. Hij vergenoegde zich ermee het comiteit van beheer voor te zitten en dit comiteit had ongeveer dezelfde rechten als de beheerraad in eene naamloze vennootschap. Dit comiteit moest onder meer beslissen over het aanleggen, de hervorming en de uitbreiding der netten. Het bepaalde het bedrag van de ontleeningen behoudens instemming van den Minister van Financiën. Het maakte de tarieven en de reglementen op, benoemde het personeel, zette het af en bepaalde de wedden.

Deze opvatting is te verdedigen. Zij berust op het begrip van de naamloze vennootschap waar de voorzitter zich verlaat op zijn beheerraad, waar de ambtenaren geen rechtstreeksch deel nemen in de beslissingen. En dan nog in de naamloze vennootschap berust het bestuur in feite op één of twee beheerders-afgevaardigden die de echte bestuurders van de onderneming zijn. Welnu, te vergeefs zocht men in het wetsontwerp dieneene op die deze essentiele last zou op zich nemen. De Minister vervult er deze opdracht niet. Hij blijft aan de spits van den raad, zit voor ofschoon het ontwerp hem enkele belangrijke beslissingen voorbehoudt. Van den anderen kant hebben de hoogere ambtenaren evenmin deel in deze hoofdzakelijke bediening. Zij zijn uitgesloten van de beraadslagingen behalve de directeur-generaal die trouwens geen deel neemt aan de stemming. Het zijn enkel agenten van uitvoering.

De Commissie heeft de meening uitgedrukt dat deze nieuwe opvatting volkomen kon worden gewettigd voor de Nationale Spoorwegmaatschappij, die eene echte naamlooze vennootschap is, waarin de wet de verantwoordelijkheid heeft overgedragen op den beheerraad, waarin deze laatste leden heeft afgevaardigd om in feite den last van het bestuur op zich te nemen, en waarin de Minister niet meer de volledige ministeriële verantwoordelijkheid heeft maar wel eene verantwoordelijkheid van voorzitter door de wet beperkt wegens de tussenkomst van den beheerraad en het toezicht van de algemeene vergadering der aandeelhouders. Maar zij heeft geoordeeld dat deze inrichting voor de Regie niet gewettigd was.

Zij ziet trouwens geene enkele wettige reden om hier in strijd met al de tradities van het openbaar recht het begrip van de ministeriële verantwoordelijkheid te verminderen.

Zij heeft geoordeeld dat niets de vervanging wettigde van een bevoegd beheer dat op dit oogenblik bijzonder goed is samengesteld door een college van mannen gekozen wegens ongetwijfeld loffelijke beschouwingen maar waarvan geene enkele kan opwegen tegen de reden van bevoegdheid, de eenige die het toekennen der verantwoordelijkheid en de samenstelling van een comiteit van beheer kan wettigen.

Zij heeft geoordeeld dat met de hooge ambtenaren van het huidige Beheer van Telegraaf en Telefoon te doen afhangen van een hooger Comiteit van beheer, met ze buiten beslissingen te laten, met van hen eenvoudige agenten van uitvoering te maken, en met aldus hunne verantwoordelijkheid te beperken op het oogenblik waarop het land juist moet kunnen rekenen op hun geest van initiatief en op hunne ijverigste medewerking, men niet zou nalaten ze te ontmoedigen met ze te verminderen in hunne eigen oogen zoowel als in de oogen van hunne ondergeschikten en in de oogen van derden.

Ten slotte meende zij dat, indien de bevoegde Minister het op zeker oogenblik noodig oordeelde zich buiten zijn gewoon beheer te laten bijstaan door een bijzonder comiteit om met hem zekere vraagstukken in verband met de Regie te bestudeeren, niets hem belette hij een eenvoudig Koninklijk besluit zulk raadgevend comiteit op te richten, waarvan overigens op dit oogenblik de noodzakelijkheid niet bewezen blijkt.

De Regeering heeft nu het wetsontwerp, in den loop van de zitting van 1927-1928 ingediend, ingetrokken. Zij verving het door een nieuw ontwerp, waarin rekening wordt gehouden met het gevoelen van de Senaatscommissie en dat de oprichting van een beheercomiteit niet meer voorziet.

Naar luid van dit ontwerp, het eenige bijgevolg dat aan de goedkeuring van den Senaat blijft onderworpen, is het de Minister die de zelfstandige Regie bestuurt en beheert onder zijn verantwoordelijkheid, met dien verstande, natuurlijk, dat, indien het hem gewenscht voorkomt, en zooals zich in het verleden dikwijls voordeed, hij zich laat bijstaan door een bestuurcomiteit, samengesteld uit zijn hogere amtenaars en waarvan de gebeurlijke oprichting overigens niet uitdrukkelijk in het ontwerp moet worden voorzien. Doch het ontwerp voorziet dat, naast den Minister, een Comiteit van toezicht, bestaande uit drie leden, zal worden opgericht.

De voorzitter van dit comiteit wordt gekozen onder de raadsheeren van het Rekenhof. De leden worden door dit Hof benoemd. Hetzelve kan tot leden van dit comiteit verkiezen hetzij leden van het Rekenhof, hetzij andere personen.

De Commissie van den Senaat was de meening toegedaan dat het wetsontwerp van de Regeering op de letter kon worden gevolgd voor alles wat de benoeming, de ambtsbevoegdheden, enz., van dit Comiteit aangaat.

3° DE CONTROLE VAN HET PARLEMENT.

De artikelen 18 en 20 van het wetsontwerp, dat de Regeering komt in te dienen, regelen de controle op volgende wijze :

« Het financieel dienstjaar van de Regie begint op 1 Maart en eindigt den laatsten dag van Februari.

» Elk jaar maakt de Regie haar voorzieningsrekeningen voor het daaropvolgende dienstjaar op; die rekeningen worden uiterlijk op 1 December vóór het dienstjaar waarop de voorzieningen betrekking hebben, aan de Wetgevende Kamers voorgelegd door den Minister die de Telegraaf en Telefoon in zijne bevoegdheid heeft.

» Zijn die rekeningen niet ten laatste op 1 Maart van het beheersjaar gestemd, dan worden zij beschouwd als van rechtswege goedgekeurd door de Wetgevende Kamers. »

« De balans en de winst- en verliesrekening van de Regie worden den laatsten dag van de maand Februari van elk jaar afgesloten en binnen een termijn van ten hoogste twee maand voor onderzoek voorgelegd aan het bij artikel 9 opgericht Comité van Toezicht.

» Na onderzoek en, uiterlijks binnen de drie maand na het einde van het dienstjaar, onderwerpt dat Comité de afgesloten rekeningen, samen met de verantwoordingsstukken en onder bijvoeging van zijn opmerkingen, aan den Minister die met de Telegraaf en Telefoon belast is.

» De balans en de winst- en verliesrekening worden vervolgens, samen met de opmerkingen van het Comité van Toezicht, door den met de Telegraaf en Telefoon belasten Minister, vóór 30 Juni daaropvolgend op het bureel der Kamers neergelegd. »

De Commissie betuigde haar instemming met deze artikelen.

Het vroeger Regeeringsontwerp van Regie (1927-1928) bepaalde dat de be-

grooting van de Regie, opgemaakt door den Minister op voorstel van dit beheercomité, eenvoudig aan de Wetgevende Kamers zou *medegedeeld* worden uiterlijk op 1 November vóór het jaar waarop de begrooting betrekking heeft.

Ten onrechte had deze tekst het over « begrooting ».

Had het werkelijk een begrooting gegolden, als naar luid van artikel 115 van de Grondwet, dan had het Parlement haar elk jaar moeten goedkeuren.

Doch het geld hier feitelijk niet een begrooting in den grondwettelijken zin van het woord, maar een staat van ramingen van ontvangsten en uitgaven, die overigens om volledig te zijn moet bevatten zoowel de uitgaven voor eerste inrichting als de exploitatie-uitgaven.

Het wetsontwerp, opgemaakt door het « Institut Solvay » tijdens den corlog, en ertoe strekkende de zelfstandigheid der spoorwegen te bevestigen, verzag bij artikel 33 een soortgelijken staat van ramingen, die ieder jaar aan het Parlement diende voorgelegd.

Dergelijke staat, opgemaakt door een zelfstandig organisme, moet niet noodzakelijk door het Parlement worden goedgekeurd. In grondwettelijk opzicht zou er geen bezwaar tegen zijn dat de wet aan de Regie zou toelaten eenvoudig ieder jaar dezen staat aan de Kamers *mede te deelen*, zonder meer.

Het toezicht van de Kamers zou in dit geval nog enkel kunnen worden uitgeoefend bij wijze van interpellatie.

Maar niets verzet zich er evenmin tegen dat de wet bepaalt dat het Parlement, ten einde meer rechtstreeks en meer doeltreffend toezicht uit te oefenen, ieder jaar dezen staat van ramingen zal moeten *goedkeuren*.

Deze oplossing leek aan de Senaatscommissie de meest geschikte.

Het is deze die door het nieuwe Regeeringsontwerp wordt bekrachtigd.

De groote meerderheid van de Commissie was de meening toegedaan dat het Parlement zou ongelijk hebben ervan

af te zien zijn toezicht uit te oefenen bij wijze van bespreking en goedkeuring van den staat van ramingen.

Maar de Commissie heeft tevens aangenomen dat de huidige gebruiken van het Parlement niet overeen te brengen zijn met een regelmatig industrieel beheer dat bevrijd is van de risico's waartoe de dralingen en de vertragingen in de bespreking en goedkeuring in den schoot van beide Kamers aanleiding geven.

Zij heeft geoordeeld dat het Parlement een sanctie moest voorzien tegen deze misbruiken en moest aannemen dat, zoo de staat van ramingen niet was goedgekeurd op den datum waarop het nieuwe boekjaar aanvangt, zijne nalatigheid zou dienen geïnterpreteerd in dezen zin dat de staat van ramingen werd aangenomen geacht zonder bespreking.

Zij heeft gemeend dat, om dezen maatregel doeltreffend te maken, men het boekjaar diende te doen loopen niet meer van 1 Januari tot 31 December, maar wel van 1 Maart tot den laatsten dag van Februari van het volgende jaar, en zij heeft aangenomen dat zoo de staat van ramingen, die uiterlijk op 1 December zal hoeven ingediend, niet is goedgekeurd tegen 1 Maart daaropvolgend, hetzij vier maand na de indiening, hij *ipso facto* zal worden aangenomen en zal van kracht worden.

Zij meent eveneens dat het past te bepalen dat de balans en de winst- en verliesrekening, die in feite de meest belangrijke daad zijn van het doen van rekening der Regie, worden afgesloten op het einde van het boekjaar, zegge op den laatsten dag van Februari van ieder jaar, en zouden worden neergelegd bij het bureel der Wetgevende Kamers vóór 30 Juni daaropvolgend.

Het tegenwoordig ontwerp van de Regeering houdt rekening met deze bekommelingen der Commissie. Het bepaalt bovendien dat de balans en de winst- en verliesrekening aan het onderzoek van het Comité van Toezicht,

binnen een termijn van twee maand te rekenen van den datum waarop zij werden afgesloten, moeten worden voorgelegd, en dat het Comité van Toezicht, uiterlijk op 31 Maart, aan den Minister de rekeningen met de bewijsstukken en zijne aanmerkingen moet overmaken. De Minister kan alzoo de balans en de winst- en verliesrekening samen met de aanmerkingen van het Comité van Toezicht, vóór 30 Juni bij de Kamers ter tafel leggen.

Wat de goedkeuring der begrooting door de Kamers betreft, voorzä het ontwerp van Regie der Spoorwegen van de Commissie van 1912 de volgende bepaling:

« Zoo de Kamers de begrooting niet hebben goedgekeurd vijf dagen vóór de opening van het dienstjaar, machtigt de Koning den Raad van beheer der Nationale Regie de ontvangsten te innen en de uitgaven te doen, die worden voorzien in bedoelde begrooting, tot op den dag waarop de Kamers zullen uitspraak hebben gedaan. (Art. 25). »

Het ontwerp van Regie der Regeering van 1919 behelsde eene soortgelijke bepaling.

Zij luidde als volgt :

« Zoo de Kamers de begrooting niet hebben goedgekeurd vijf dagen vóór de opening van het dienstjaar, machtigt de Koning de Regie de inkomsten te innen en om de drie maand opent Hij aan de Regie de voorloopige kredieten die noodig zijn tot op den dag waarop de wet, houdende goedkeuring der begrooting, verplichtend wordt ». (Art. 27).

Eene soortgelijke bepaling komt voor in de Koloniale Keure. (Zie het commentaar dezer keure door Halewyck, Deel II, blz. 22).

Maar men mag niet uit het oog verliezen dat in deze Keure, evenals in de ontwerpen van 1912 en 1919 betreffende de Regie der Spoorwegen, het de goedkeuring gold van eene *begrooting*, vallende onder de toepassing van artikel 115 der Grondwet.

In het ontwerp van Regie van Telegraaf en Telefoon geldt het nog enkel een staat van ramingen van ontvangsten en uitgaven, die ontsnapt aan de grondwettelijke eischen betreffende de begrotingen. Het bleek dus dat men een stap mocht verder gaan en aannemen dat bij gemis van goedkeuring door de Kamers binnen den voorzienen termijn van vier maand, de staat van ramingen zou geacht worden door het Parlement van rechtswege te zijn goedgekeurd.

4° MAATREGELEN TE TREFFEN OM AAN DE REGIE DE ONONTBEERLIJKE LENIGHEID TE VERZEKEREN.

Al de bepalingen waarvan hooger sprake is, zijn noodig om aan de Regie hare zelfstandigheid te verzekeren, om het rationeel beheer daarvan mogelijk te maken en om het toezicht door het Parlement te verzekeren.

Maar deze maatregelen zouden doode letter blijven, indien de wetgever tevens het werktuig, dat hij den Minister ter hand stelt, niet lenig genoeg maakt om aan dezen laatste toe te laten het met voldoende vlugheid te hanteeren.

Het is namelijk van essentieel belang de Regie te bevrijden van de enge grenzen waartusschen de wettelijke bepalingen op de comptabiliteit van den Staat de openbare besturen opsluit.

De Commissie van den Senaat heeft er aan gehecht in 1929 desaangaande eene vraag te stellen aan den Minister om van hem te vernemen in hoever de wet van 1846 de Regie zou beletten hare opdracht met de gewenschte lenigheid te vervullen.

Het antwoord van den Minister komt voor in de bijlage van dit verslag.

Uit dit antwoord zoowel als uit het grondig onderzoek van den nieuwen toestand door de Regie in het leven geroepen, blijkt dat eene reeks maatregelen geboden zijn :

1 en 2. Wij hebben gewezen op de eerste twee, nl. het recht voor de Regie leeningen aan te gaan en de goedkeuring

te gepasien tijde van de raming der ontvangsten en uitgaven door het Parlement.

3. De derde maatregel heeft betrekking op de tusschenkomst van het Rekenhof. Dezelve werd al te traag bevonden. Ook voorziet men in de algemeene economie van het ontwerp de vervanging van het Rekenhof door het Comité van Toezicht. Dit is eene belangrijke hervorming.

Daar de leden van het Comité van Toezicht zelf worden aangeduid door het Rekenhof en voorgezeten door een zijner leden, schijnt het wel dat de waarborgen van toezicht voldoende zullen blijven, terwijl de administratieve procedure zal worden vereenvoudigd en beter aangepast aan de noodwendigheden van een nijverheidsbeheer.

Hieruit volgt dat de wet van 15 Mei 1846 en de wetten en besluiten ter aanvulling of wijziging niet zullen worden toegepast op de Regie. Dit wordt uitgedrukt in het artikel van het ontwerp, volgens hetwelk de wettelijke bepalingen op de comptabiliteit van den Staat niet van toepassing zijn op de Regie van Telegraaf en Telefoon. Verschillende artikelen der wet van 1846 zouden een nijverheidsbeheer hinderen.

Aldus bepaalt artikel 5 : « Alle ontvangst van gelden in de openbare kassen, tot welken dienst die gelden ook behoren, geschiedt voor rekening van het Departement van Financiën, dat er het bedrag van centraliseert in de boeken en de comptabiliteit van de algemeene Thesaurie. »

Dergelijke bepaling zou aan de Regie niet toelaten haar eigen boekhouding te hebben, zelf hare ontvangsten te innen en hare uitgaven te vereffenen, vrij te beschikken over de fondsen gedeponneerd bij de bank of op loopende rekening.

Ook littera 2 van artikel 18 der wet van 1846 zou voor de Regie niet van kracht zijn. Dit artikel bepaalt, dat geenerlei uitgave mag gedaan worden zonder de bemiddeling van den Minister

van Financiën en zonder voorafgaandelijk visa en vereffenen door het Rekenhof. Hetzelfde geldt voor artikel 30 der wet van 1846, luidend :

« Wanneer, bij het sluiten van een dienstjaar, zekere kredieten van de begrooting bezwaard zijn met rechten ten gunste van schuldeischers van den Staat, voor aanbestede en in uitvoering zijnde werken, wordt het gedeelte van het krediet, dat noodig is om de vordering af te betalen, op het volgende dienstjaar overgedragen, nadat de afrekening eerst door het Rekenhof werd nagezien. »

Daar het Rekenhof in dit geval niet meer moet tusschenkomen, zal de tijdroovende formaliteit, bestaande in het onderwerpen en rechtvaardigen van den staat der overgedragen sommen, verdwijnen en de sommen verschuldigd aan de leveranciers zullen uit dien hoofde geen spijtige vertraging meer lijden.

Tenslotte volgt uit het nieuw gerechtelijk regime van de Regie, daar de bepaling van artikel 52 der wet van 1846 niet meer toepasselijk is, dat de agenten van de Regie, belast met de bewaking, de bewaring en het gebruik van het materiëel van de Regie, daarover niet meer jaarlijks rekenschap zullen moeten afleggen bij het Rekenhof.

Voor al deze gevallen zal het toezicht van het Toezichtskomitee, ingericht naar luid van de nieuwe wet, het toezicht van het Rekenhof vervangen. Onnoodig te zeggen dat de verantwoordelijkheid van de agenten der Regie uit dien hoofde geensdeels zal verminderd zijn.

4. De vierde maatregel geldt de aankopen.

De wet van 1846 op de boekhouding van den Staat bepaalt dat de Minister geen koop zal mogen afsluiten voor een termijn vallende buiten den duur van de begrooting. Doch artikel 19 van dezelfde wet schept twee uitzonderingen op dezen regel, namelijk in het geval dat de uitgave niet kan geschieden tijdens den duur van de begrooting, en deze uitzon-

deringen werden nog uitgebreid door een latere wet.

In bedoelde gevallen mag de Minister overeenkomsten aangaan voor een termijn van hoogstens vijf of tien jaar, volgens de gevallen.

Doordien de wet van 1846 ingetrokken is wat de Regie betreft, zal deze koopen kunnen sluiten die over verscheidene jaren gaan. Men laat haar den vrijen teugel. Zulks wordt gezegd door de twee laatste paragrafen van artikel 19.

Dit is noodzakelijk. De Regie krijgt inderdaad een uitgebreid programma van werken uit te voeren. Zij zal dus bestellingen moeten doen die over verscheidene dienstjaren zijn verdeeld. Een der meest onmisbare regelen voor den goeden gang van de Regie is wel dat zij vrij overeenkomsten kan aangaan. Zij moet dus kunnen verbintenissen aangaan voor den termijn, dien zij noodig oordeelt, voor alle leveringen noodig tot de exploitatie van Telegraaf en Telefoon.

In feite zullen de uitgaven meestal betaald worden uit de fondsen van de leening en de leening zal dienen gedelgd, wat hoofdsom en intrest aangaat, op de balansen.

5. Een vijfde maatregel geldt den duur van het dienstjaar.

Naar luid van artikel 2 van de wet van 15 Mei 1840 begint het dienstjaar op 1 Januari en eindigt op 31 December.

« Evenwel mogen de verrichtingen betreffende het invorderen van de opbrengsten, het vereffenen en het betaalbaar stellen van de uitgaven, voortgezet worden tot den 31ⁿ October van het volgende jaar. »

De Regeering liet destijds opmerken, dat het in de nijverheidsboekhouding de geleverde prestaties zijn, die de aanrekening bepalen. Anderzijds schrijft de nijverheidsboekhouding de lasten aan in het jaar zelf dat zij voorkomen. Het behoud van de wet van 1886 op Telegraaf en Telefoon belet bijgevolg het samengaan van de Staatsboekhouding en de nijverheidsboekhouding.

De Commissie is van oordeel dat men zich bij deze redenen moet neerleggen. Door het regiem der wet van 1846 te vervangen door een nieuw regiem, heeft zij er in toegestemd dat de verrichtingen betreffende het invorderen der opbrengsten en het vereffenen der uitgaven zich uitsluitend zouden beperken tot het bestuursjaar, gaande van den 1^{en} Maart tot den laatsten dag van Februari van het volgende jaar.

6. Een zesde maatregel betreft de thesaurie. Ten einde over een toereikend bedrijfskapitaal te beschikken, ontvangt de Regie in vier jaar van den Staat een voorschot van 600 miljoen frank, dat natuurlijk dienen moet om haar vrijheid van bewegen te geven.

7. Een zevende maatregel heeft betrekking op de tarieven.

Deze zullen kunnen gewijzigd worden bij Koninklijk besluit. Deze waarborg volstaat. De taxes van bijkomenden aard zullen kunnen vastgesteld worden bij ministeriël besluit.

8. Een laatste maatregel betreft de aankopen en verkoopen.

De Commissie meende dat aan de Regie zelf de zorg dient gelaten van deze aankopen.

Het gaat inderdaad niet op, vermits zij eigenares is van haar net, haar op dat gebied onder voogdij te plaatsen.

De domeinen zijn ongetwijfeld zeer bevoegd om de waarde van gronden en vaste goederen na te gaan. Doch wanneer het een telefoonkantoor geldt, valt ook nog wat anders dan de aankoop prijs in aanmerking te nemen. Van overwegend belang is de ligging; zij bepaalt dikwijls zeer belangrijke uitgaven voor uitrusting. In tegenstelling met een belastingkantoor, dat altijd kan verplaatst worden, is een telefoonkantoor vast aan den grond door zijn kanalisaties, zijn kabels, enz.

Voor ieder telefoonnet bestaat er een plaats, waar de installatie van het centraal kantoor het voordeeligst is.

Iedere afwijking van dit centrum brengt een verhooging der uitgaven mee en alleen de Regie kan zich een denkbeeld vormen van deze verhooging, die zeer aanzienlijk kan zijn, zelfs voor kleine afstanden.

Zij alleen kan berekenen of een vermindering van prijs voor een verder afgelegen grond niet zal teniet gemaakt of zelfs ver overschreden worden door een verhooging der uitgaven voor de uitrusting van het net.

Het Beheer van Domeinen kan vooral den aankoop prijs onderzoeken, terwijl de Regie vooral de totale uitgave op het oog heeft : terrein, gebouw, uitrusting en exploitatie.

Men ziet daaruit van welk betrekkelijk belang de kwestie, die hoofdzaak blijft voor de Domeinen, voor de Telefoon moet zijn, namelijk de kwestie van te weten of de prijs gevraagd voor een grond of voor een vast goed niet overdreven is en of men ooit dit bedrag zal kunnen terugvinden.

De tusschenkomst van de Domeinen dreigt overigens aanleiding te geven tot tijdverlies, niet alleen wegens de briefwisseling onder de kantoren van verschillende departementen, doch ook nog wegens de gedachtenwisseling over tegenstellen of weigering om den koop te sluiten. In dringende gevallen staat Telegraaf en Telefoon machteloos tegenover de Domeinen, die er geen rechtstreeksch belang bij hebben, dat een zaak betreffende de Telefoon sneller afgehandeld wordt.

En terwijl de Domeinen te goeder trouw trachten een voordeeler koop te sluiten, vervliegt de tijd, de eigenaars stellen hun eischen hooger, de optietijd vervalt, openbare veilingen hebben plaats en de technische diensten moeten hun studie staken.

Dan dreigt men dikwijls ofwel duurder te moeten koopen, misschien wel uit tweede hand, ofwel te moeten zijn toe vlucht nemen tot een kostbare oplossing

in verband met de ongeschiktheid van de ligging.

Gezien de buitengewone uitbreiding, die de telefoon op dit oogenblik neemt, mag het aankopen van gronden en gebouwen beschouwd worden als een levenskwestie voor de Regie, vermits dit rechtstreeks verband houdt met haar uitbreiding.

Op het oogenblik dat men de Telegraaf en Telefoon wil commercialiseeren en moderniseeren, dat men ze wil vrijmaken van de hinderpalen der wet van 1846 om hun exploitatie lichter te maken, zou men moeilijk kunnen begrijpen, dat men door een wettelijke bepaling de Regie voor immer afhankelijk wil maken van een bureel van een ander Departement.

In zake zuiver verspilling voorziet het wetsontwerp overigens de best mogelijke waarborg : de financiëele zelfstandigheid.

Aangezien zij in haar eigen behoeften moet voorzien, zal de Regie zich zeer spaarzaam moeten toonen; evenals de handelsmaatschappijen en met name de Nationale Spoorwegmaatschappij, zal zij genoodzaakt zijn met de noodige nauwlettendheid het oogenblik te kiezen

om tegen de voordeeligste voorwaarden te koopen. Haar ambtenaren zullen dan zelf het gewicht van hun verantwoordelijkheid voelen.

Doch indien het onmisbaar schijnt aan de Regie toe te laten zelf haar aankopen te regelen, voor de vervreemdingen geldt dezelfde noodzakelijkheid niet. Hier geldt het alleen nog tegen de voordeeligste voorwaarden te verkoopen. In dat geval schijnen de Domeinen in de eerste plaats bevoegd. De hoogdringendheid is niet meer dezelfde. Men kan aannemen, dat aan het Beheer van Financiën de zorg wordt gelaten over de vervreemding van de beschikbaar geworden gebouwen voor rekening en ten voordeele van de Regie.

VI.

De stemming.

De Commissie heeft het Regeeringsontwerp eenparig goedgekeurd.

De Voorzitter-Verslaggever,
PAUL SEGERS.

BIJLAGE I**Wetsontwerp houdende oprichting van de Regie van Telegraaf en Telefoon.****Eerste reeks vragen door de Commissie gesteld met de antwoorden van de Regeering.**

Eerste vraag. — De balans, weergegeven in de memorie gevoegd bij het wetsontwerp wijst *een verlies* aan van 175 miljoen voor de verlopen jaren. Vanwaar komt dit deficit, waar men destijds verklaarde, dat de uitslagen van de Regie gunstig waren?

Antwoord. — Het verlies van fr. 175,919,396-11, voor het beheer van Telegraaf en Telefoon tot 31 Augustus 1927, datum waarop de openingsbalans van een nijverheidsboekhouding voor Telegraaf en Telefoon werd opgesteld is een *verlies van actief* bepaald door de ontoereikendheid, die naar voren komt bij de vergelijking van de waarde, op bovengenoemde datum, van de *verschillende elementen van het actief* met het bedrag der sommen verschuldigd aan de Schatkist en aan derden, door middel waarvan dit actief werd geschapen.

Zeker werd, bij de opening van de nijverheidsboekhouding op de basis van de nieuwe muntwaarde *geen eigenlijke inventaris opgemaakt*; men moest zich vergenoegen bij een *herschattting van zekere posten van het actief*, namelijk van deze die zich leenden tot een *herschattting* op de basis van de waarde van den dollar op de verschillende tijdstippen van belegging.

Artikel 31 voorziet overigens, dat de bedragen ingeschreven op de definitieve openingsbalans van de nijverheidsboekhouding voor de Regie, het voorwerp zullen uitmaken van een schatting, wanneer deze boekhouding wettelijk zal ingevoerd zijn.

Onder dit voorbehoud is de openingsbalans (debet) van de theoretische nijverheidsboekhouding, overgedrukt in de verklarende nota bij de Memorie van Toelichting, voorloopig vastgesteld als volgt:

	Vroegere rekeningen.	Herschattting op de basis van de waarde van den \$ op de verschillende tijdstippen van belegging.
Lijnen en installaties, mobilair en uitrusting.	570,541,410 17	1,552,096,354 04
Vaste goederen	79,762,549 49	
Groote kabels	90,623,715 18	
TOTAAL A	740,927,674 84	1,552,096,354 04
Eerste voorschotten op de werken (niet vatbaar voor herschattting)	781,406 10	781,406 10
Afgeloste schuld (niet vatbaar voor herschattting)	14,049,836 84	14,049,836 84
Beschikbaar (niet vatbaar voor herschattting)	14,731,490 12	14,731,490 12
Verwezenlijkbaar (niet vatbaar voor herschattting)	149,760,664 03	149,760,664 03
Verdeelingsrekeningen (niet vatbaar voor herschattting),	18,439,720 94	18,439,720 94
TOTAAL B.	197,763,118 03	197,763,118 03
ALGEMEEN TOTAAL, . fr.	938,690,792 87	1,749,859,472 07

Als *tegenwaarde* van dit actief wijst het passief aan :

Schulden aan Schatkist	fr. 572,066,986 62
Schuld aan derden	238,500,531 53
Verdeelingsrekeningen.	27,634,352 41
Allerlei provisies	30,943,083 50
TOTAAL, fr.	869,144,954 06
	=====

Bij dit totaal van fr. 869,144,954-06 moet een som van fr. 254,465,234-92 worden gevoegd, zijnde de afschrijving die het Beheer van Telegraaf en Telefoon had moeten verrichten, indien het een nijverheidsbestaan had geleid.

Deze som omvat volgende drie elementen :

a) Waardevermindering vastgesteld door een rechtstreeksche schatting op 1 Januari 1922	fr. 96,769,001 18
b) Industriële afschrijvingen op de inrichtingen tot stand gebracht van 1 Januari 1922 tot 31 Augustus 1927, berekend door toepassing van de percenten opgemaakt volgens den vermoedelijken duur van de inrichtingen en in de veronderstelling dat deze percenten volstrekt juist zijn	146,486,336 74
	243,255,337 92
c) Waardevermindering van de voorraden in magazijn.	2,209,897 »
	Fr. 245,465,234 92

Het *passief* bedraagt dus *tenslotte*.

869,144,954 06
+ 245,465,234 92
1,214,610,188 98

Het *ontoreikend actief* bedraagt dus . . fr. 1,214,610,188 98

938,690,792 87
Fr. 175,919,396 11
=====

* *

De nijverheidsboekhouding laat niet uitdrukkelijk dit verlies van actief uitschijnen.

In feite bedroeg de *bruto reserve van de herschatting* in verband met de waardevermindering van de munt (zie hooger) fr. 1,749,859,472 07 (actief)

— 869,144,954 06 (passief zonder afschrijving).
Fr. 880,714,518 01 (actief).

Ter wille van de *vereenvoudiging* werd deze reserve, krachtens wat hier gezegd werd, verminderd met fr. 245,465,234 22

en aldus <i>teruggebracht</i> op
635,249,283 09
=====

Het is deze netto reserve, die op de openingsbalans voorkomt onder de benaming: « **Bijzondere reserve voor herschatting** ».

Tweede vraag. — Welke zijn thans de *industriële en financiële lasten* van de telefoon? Hoe komt het dat zij 60 t. h. van den kostenden prijs vertegenwoordigen?

Antwoord. — A. INDUSTRIËELE EN FINANCIËELE LASTEN VAN DE TELEFOON.

Om te weten welke *financiële en industriële lasten* — in de veronderstelling dat er eene nijverheidsboekhouding wordt ingevoerd — op de exploitatie van de telefoon wegen, dient men de tabel te raadplegen die voorkomt op de bladzijden 34-35 van de « Nota behorende bij de Memorie van Toelichting », en die de uitslagen opgeeft van een semester exploitatie (1 September 1927-29 Februari 1928).

Het bedrag van een semester financiële en industriële lasten beloopt fr. 57,321,655-37.

De maandelijksche omstandige opgave dezer lasten wordt aangegeven onder de « Uitgaven », op de twee laatste lijnen (die het algemeen totaal der maandelijksche uitgaven voorafgaan) van de tabel voorkomende op de bladzijden 39/40 van de « Nota ».

Zij wordt onderverdeeld als volgt :

I. — *Financiële lasten* :

a) Interesten en delging der Schuld tegenover de Schatkist fr. 17,591,068 03

b) Interesten op de erkenningen van schuld op langen termijn, overhandigd aan aannemers (grootte kabels 1926). . . 2,352,202 47

c) Interesten wegens vertraging 8,004 75

II. — *Industriële lasten* :

Voorafneming ten bate van het fonds van her-nieuwing en delging . fr. 37,370,380 12

Fr. 57,321,655 37

Financiële lasten. — Wat betreft de financiële lasten vervat onder b), duidt de « Nota » haren oorsprong aan (zie blz. 19); de financiële lasten vervat onder c) vergen geenerlei bijzonder commentaar; wat betreft de lasten vervat onder d), deze worden gewettigd als volgt :

De financiële *delging* der schuld geschiedt door eene *dotatie van 3.30 t. h.*;

De interest der schuld wordt berekend volgens *verschillende rentevoeten*, zooals ik er in den Senaat heb op gewezen bij de bespreking der begroting van mijn Departement op 16 Februari 1928.

De interestvoet van 3.12 t. h. slaat thans op een belangrijk gedeelte (93 miljoen) van de vooroorlogsche schuld van Telegraaf en Telefoon. Voor de sedert den oorlog voorgeschoten kapitalen, heeft de Minister van Financiën de volgende bedragen vastgesteld volgens de voorwaarden van de geldmarkt op be-doelde tijdperken :

4.05 t. h. voor de kapitalen ontleend van 1914 tot 1928;

5.27 t. h. voor de kapitalen ontleend in 1919;

6.40 t. h. voor de kapitalen ontleend in 1920;

6.53 t. h. voor de kapitalen ontleend in 1921;

5.98 t. h. voor de kapitalen ontleend in 1922;

7.49 t. h. voor de kapitalen ontleend in 1923;

7.69 t. h. voor de kapitalen ontleend in 1924;

8 t. h. voor de kapitalen ontleend vanaf 1925.

Industriële lasten. — De voorafneming ten bate van het Fonds voor vernieuwing en delging werd berekend op de waarde voor eerste inrichting op 1 Januari 1927, door middel van coëfficiënten opgemaakt volgens den waarschijnlijk duur der verschillende posten van het vastliggend bezit,

Het globaal procent vertegenwoordigt ongeveer 7 t. h. per jaar van het totaal van het vastliggend bezit op 1 Januari 1927, met dien verstande dat de omslag der waarde van de installaties, mobilair, enz. tusschen de Telegraaf en, de Telefoon 12 t. h. bedraagt voor de Telegraaf en 88 t. h. voor de Telefoon (1).

B. VERHOUDING TUSSEN DEN KOSTPRIJS EN DE FINANCIËLE EN INDUSTRIËLE LASTEN VAN DE TELEFOON.

De boekhouding over een half jaar nijverheidsexploitatie van de Telegraaf en de Telefoon toont aan (cf. blz. 34/35 van de « Nota behorende bij de Memorie van Toelichting »), dat de exploitatiekosten van de Telefoon fr. 96,835,827.42 bedroegen slechts voor fr. 91,660,900.72 werden gedekt.

De *financiële en industriële lasten* van de exploitatie (inbegrepen de intrest en de afschrijving van een schuld die van nature obligatair is, namelijk de schuld tegenover de Schatkist) bedroegen fr. 57,321,655-37.

Deze lasten vertegenwoordigen dus in het geheel :

57,321,655-37
-----=59.2 t. h. van den kostprijs.
96,835,827-42

Indien men aanneemt — hetgeen overeenkomt met een redelijke opvatting der zaken — dat de intrest en de afschrijving van het kapitaal, door den Staat belegd in de Telefoon, niet de intrest en de afschrijving uitmaken van een *obligataire schuld, doch werkelijk een dividend*, dan bedragen de *andere financiële lasten* en de *industriële lasten* :

39,730,587-33
-----=41.02 t. h. van den kostprijs.
96,835,827-42

(1) Volgens eene raming dagteekenende van na het opmaken der « Nota behorende bij de Memorie van Toelichting », zouden deze coëfficiënten respectief 7.05 en 92.95 t. h. bedragen tengevolge van de belangrijke nieuwe vastleggingen voor de Telefoon.

Met betrekking tot de ontvangsten (fr. 91,660,900-72) vertegenwoordigen de lasten, in de eerste veronderstelling :

57,321,655-37
-----=62.53 t. h. van de exploitatie-ontvangsten,
91,660,900-72
en in de tweede veronderstelling :

39,730,587-33
-----=43.34 t. h. van de exploitatie-ontvangsten.
91,660,900-72

Derde vraag. — Wat is, in zijn groote lijnen, het programma van de werken uit te voeren in den loop der vier volgende jaren en gaande over 1,200 miljoen frank ?

Antwoord. — De « Nota behorende bij de Memorie van Toelichting » schat op ongeveer 1,172 *millioen* — hetzij, in ronde cijfers, 1,200 *millioen* — de kosten van de groote reeds uitgevoerde of voorziene telefoonwerken, die ten laste zijn van de periode beginnende in 1929 en eindigend *einde* 1932.

Deze raming doet zich aldus voor :

1° *Reeds gelegde groote kabels, waarvan de betaling aanleiding gaf tot het uitgeven van wissels :*

In het totaal van 1,200 miljoen frank is een som van 100 *millioen* begrepen, zijnde het bedrag bij benadering van de *nog uit te voeren* betalingen (van 1929 tot 1932) op de kosten van de leveringen en van het leggen van groote onderaardsche kabels voor de intergemeentelijke en internationale betrekkingen, waarvan de installatie verwezenlijkt is en die hieronder worden opgesomd :

Brussel-De Panne; Brussel-Herbestal;
Brussel-Rijsel; Brussel-Esschen; Brussel
Sterpenich en Aubange; Brussel-Bergen,
Charleroi . . . fr. 100,000,000

2° *Nieuwe kabels :*

Raming van den prijs
voor een *nieuwe reeks*
groote kabels, te leggen

van 1929 tot 1932 om te voorzien in de uitbreiding van de *intergemeentelijke en internationale diensten* :

Antwerpen-Gent; Charleroi - Namen; Verviers - Francorchamps; Luik-Comblain; Namen-Luik; Gent-Kortrijk; Brussel-Bergen; Brussel-Charleroi; Brussel-Gent; Luik-Hasselt; relais-stations voor deze kabels 120,000,000

Installaties in de centrale kantoren voor de intergemeentelijke en internationale diensten 15,000,000

Intergemeentelijke luchtlijnen en voor de grensverbindingen 10,000,000

3° Lokale telefoon :

Het programma gaat over een vermoedelijke verhooging met 100 duizend (1) van het aantal abonneuten voor de periode van 1 Januari 1929 tot 31 December 1932. Deze verhooging zal den aanbouw noodzakelijk maken van *verscheidene automatische centrale telefoonkantoren*, te weten *vier* te Brussel; *twee* te Antwerpen; *een* hoofdkantoor te Charleroi en *vier* bijkantoren in de omgeving van deze stad; voegt men daarbij het deel dat in 1929 moet betaald worden voor de uitrusting van de centrale kantoren te Brussel, Antwerpen, Luik en Gent, dan komt men tot het totaal van 260,000,000

(1) *Aanmerking* : Dit cijfer is een minimum. Bij gelijke beweging der verbindingen, zal het met ongeveer 30 t. h. overtroffen worden.

Het aantal *kleine centrale telefoonkantoren*, op te richten tijdens de vier jaren 1929 tot 1932 kan bij benadering op *zeventig* worden geraamd; bovendien zal, buiten de reeds genoemde groote steden, de uitrusting van talrijke centrale kantoren moeten vermeerderd worden; meer openbare telefoonkantoren zullen ingericht worden. Voor dit alles dient een uitgave voorzien van ongeveer 30,000,000

Levering van *telefoonposten* en toebehoorten, inbegrepen de *schakelaars* aan te leggen bij de abonneuten 50,000,000

Materiëel van lijnen voor de aansluiting der abonneuten (onderaardse en luchtlijnen) 360,000,000

4° Gebouwen :

Bouwen of uitbreiden van kantoren, de aankoop van gronden inbegrepen 80,000,000

Werkkrachten van arbeiderspersoneel van het Bestuur, noodig bij de uitbreidingswerken 90,000,000

Uitbreiding van den telegraafdienst, inbegrepen de draadlooze telegraaf (namelijk oprichting van een post met korte golven voor de betrekkingen met Congo) 20,000,000

Allerlei materiëel : uitrusting van werkhuizen en kantoren, installatie van elektrische verlichting, verkeersmateriëel (auto's, wagens, enz.) 65,000,000

Totaal, fr. 1,200,000,000

Vierde vraag. — Gelieve op nauwkeurige en stellige wijze aan te duiden wat men aan de wet van 1846 ten laste legt als zijnde een hinderpaal voor de nijverheidsexploïtatie van Telegraaf en Telefoon. Deze vraag wordt gesteld door een voorstander van de herziening dezer wet.

Antwoord. — De wet van 1846 op de comptabiliteit van den Staat werd gewijzigd bij de wetten van 8 April 1857, 20 December 1862, 28 December 1867, 28 Juli 1871, 26 Februari 1881, 23 December 1895, 4 April 1900, 24 Juli 1900, 20 Juli 1921.

Het is niet mogelijk de wet van 1846, gewijzigd zooals hooger gezegd, artikels-gewijze te onderzoeken en aldus nauwkeurig en stellig te doen uitschijnen welke bepalingen dezer wet zich verzetten tegen de nijverheidsexploïtatie en tegen de uitbreiding van Telegraaf en Telefoon.

Inderdaad, de wet van 1846 mag niet afzonderlijk worden beschouwd. Zij maakt deel uit van een *complex bepalingen* betreffende de comptabiliteit van den Staat, welke bepalingen onderling zeer nauw verband houden, en waarvan de wet van 1846 slechts een bestand-deel is.

Onder deze bepalingen komen voor de wet van 29 October 1846 op de inrichting van het Rekenhof, het Koninklijk besluit van 10 December 1868, houdende het algemeen reglement betreffende de comptabiliteit van den Staat (gewijzigd bij de Koninklijke besluiten van 5 Februari 1873, van 23 April 1901, van 20 Mei en 24 October 1903, van 27 Juni 1921, van 2 Maart 1923, van 21 September 1926), de wet van 17 Mei 1920 en de Koninklijke besluiten van 27 Juni 1921 en van 2 Maart 1923, betreffende de betalingen gedaan door de openbare besturen door tusschenkomst van den dienst der post-checks en overschrijvingen, de wet van 20 Juli 1921 en van 10 Juni 1922, houdende instelling der boekhouding

betreffende de betaalbaar gestelde uitgaven, de Koninklijke besluiten van 26 Mei 1926 en van 26 Juni 1926, houdende oprichting van het Comité der Schatkist en vaststelling van zijn reglement en van zijne bevoegdheid.

Het antwoord op de gestelde vraag is ontworpen op bladzijden 5 tot 10, paragrafen I tot VI der « Nota behorende bij de Memorie van Toelichting ».

De « Nota » duidt aldaar de bijzonderste redenen aan om dewelke *de begroting in haar huidigen vorm geen inlichtingen kan verstrekken*, die toelaten zich objectief rekenschap te geven van de uitslagen der exploitatie.

Men kan de « Nota » nog aanvullen door de volgende opmerkingen :

Wet van 1846. — Art. 1. — « De openbare ontvangsten en uitgaven, die voor den dienst van elk dienstjaar moeten geschieden, worden door de jaarlijksche financiewetten toegestaan en maken de algemeene Staatsbegroting uit. »

Opmerking. — De ontvangsten en uitgaven van Telegraaf en Telefoon, die eene nijverheidsinstelling vormen, en waarvan de noodwendigheden zeer verschillend zijn van die der besturen afhangende van de overheidsdepartementen, ondergaan derhalve in den hoogsten graad de bezwaren van de *doorgaans laattijdige goedkeuring* der algemeene Staatsbegroting door de Wetgevende Kamers.

Deze bezwaren schaden klaarblijkelijk het toezicht over den rationeelen gang der exploitatie : aldus werd de begroting van Telegraaf en Telefoon voor 1928 goedgekeurd in December 1928.

« *Wet van 1846. — Art. 2.* — Worden alleen beschouwd als tot een dienstjaar behorende, de diensten verstrekt aan en de rechten verkregen door den Staat

en zijn schuldeischers gedurende het jaar waarnaar het dienstjaar geheeten wordt.

.

» Het dienstjaar begint den 1ⁿ Januari en eindigt den 31ⁿ December van hetzelfde jaar.

» Evenwel mogen de verrichtingen betreffende het invorderen van de opbrengsten, het vereffenen en het betaalbaar stellen van de uitgaven, voortgezet worden tot 31 October van het volgende jaar. »

Opmerking. — In de nijverheidsboekhouding zijn het de *geleverde prestaties* die de aanrekening bepalen. Van den anderen kant, zooals het in de « Nota » wordt aangegeven, *neemt de nijverheidsboekhouding de verrichtingen ten laste in het jaar zelf waarin zij zich voordoen*; de handhaving der wet van 1846 voor Telegraaf en Telefoon, *maakt dus de verwezenlijking van een overeenstemming tusschen de Staatsboekhouding en de nijverheidsboekhouding onmogelijk.*

« *Wet van 1846. — Art. 5.* — Alle ontvangst van gelden in de openbare kassen, tot welken dienst de gelden ook behooren, geschiedt voor rekening van het Departement van Financiën, dat er het bedrag van centraliseert in de boeken en de comptabiliteit van de algemeene thesaurie ».

Opmerking. — De toepassing der wet van 1846 op het Beheer van Telegraaf en Telefoon, heeft voor gevolg het Beheer er toe aan te zetten *zich niet te bekommeren om een toestand van Thesaurie, die aan hetzelfde zou eigen zijn*, het bijna volledig ontlasten van de kasbehoeften, geen bepaalde financiële politiek op te maken en te volgen.

De nijverheidsboekhouding verhelpt deze toestanden.

« *Wet van 1846. — Art. 17, littera 2.* — *Geen uitgave kan gedaan worden buiten de tusschenkomst van den Minister van*

Financiën, en zonder voorafgaand visum en vereffening van het Rekenhof... »

Opmerking. — Deze formaliteit en *vertragen de betalingen der leveringen aan het beheer*; zij beletten de kleine aannemers deel te nemen aan de aanbestedingen en hebben een noodlottigen invloed op de prijzen gevraagd door de groote firma's.

« *Wet van 1846. — Art. 30.* — *Wanneer bij het sluiten van een dienstjaar zekere kredieten van de begroting bezwaard zijn met rechten ten gunste van schuldeischers van den Staat, voor aanbestede en in uitvoering zijnde werken, wordt het gedeelte van het krediet dat nog noodig is om de vordering af te betalen, op het volgende dienstjaar overgedragen, nadat de afrekening eerst door het Rekenhof werd nagezien.* »

Opmerking. — Ten gevolge van de aanzienlijke uitbreiding der telefooninstallaties, worden de aannemingen die lange uitvoeringstermijnen vergen steeds meer en meer talrijk.

Hieruit volgt dat de verplichting *den staat der overdrachten met bewijsstukken aan het voorafgaande nazicht door het Rekenhof voor te leggen*, eene langdurige lastige formaliteit is, die talrijke opzoekingen vergt. Deze formaliteit *vertraagt soms gedurende ettelijke maanden de betaling van zekere schuldvorderingen, en geeft aldus aanleiding tot het betalen van aanzienlijke interesten wegens vertraging*, en misnoegt de leveranciers. (Het bedrag dezer interesten is bepaald op 8 t. h. 's jaars vanaf den een en zestigsten dag vertraging, buiten de bepalingen van artikel 29 van het algemeen lastkohier, goedgekeurd door den Ministerraad op 19 December 1927.)

Op te merken valt dat eene andere oorzaak van vertraging in de vereffeningen te vinden is in de verplichting, voortspruitende uit het eenjarige der begrotingen, *aancullende kredieten aan te vragen voor de schuldvorderingen aan-*

gerekend op de afgesloten begrootingen en die in den staat der overdrachten niet konden worden begrepen.

« *Wet van 1846. — Art. 52. —* De agenten van de algemeene besturen belast met het bewaken, het bewaren en het gebruiken van het aan den Staat toebehoorende materiëel, zijn verantwoordelijk voor dat materiëel en zij doen er jaarlijks rekening van aan het Rekenhof.

» De rekeningen vermelden de hoeveelheden en waarden in magazijn, wat is ingekomen, uitgegaan, afgeleverd om verbruikt, verkocht en als onbruikbaar afgewezen te worden, en de vernietigde hoeveelheden.

» Van die verschillende omzettingen en veranderingen in dat deel van den dienst moet blijken uit processen-verbaal.

» Die agenten zijn evenals de rekenplichtigen over gelden, verplicht tot het stellen van een borgtocht tegenover den Staat. »

Opmerkingen. — Er dient opgemerkt dat de bestuursrekeningen tegenwoordig voorgelegd door de boekhouders van de Afdeeling der Keuring en Voorraden en van de Bewaarplaats der Palen, de eenigen die werkelijk onder het toezicht staan van het Rekenhof, dit laatste niet toelaten volledig zijn zending te vervullen. Het Hof weet niets af van het beheer der afdeelingsoversten, netoversten, enz., als agenten die verantwoordelijk zijn voor de bewaring van stapels materiëel in den zetel van de afdeelingen, netten, enz. Het staat nochtans vast dat deze stapels dikwijls zeer belangrijk zijn, of de voorwerpen of stoffen uit het Centraal Magazijn van Mechelen komen, of de leveringen rechtstreeks worden gedaan aan den zetel der diensten, in uitvoering van contracten (lastkohieren, beperkte aanbestedingen, enz.)

Wanneer het voorwerpen of stoffen geldt, die uit het Centraal Magazijn

komen, beschouwt het Hof, dat alles wat gezegde Bewaarplaats verlaat gebruikt is, hetgeen in vele gevallen niet met de werkelijkheid strookt.

In dat geval, evenzeer als wanneer het voorwerpen geldt, die rechtstreeks door den handel zijn geleverd aan de uitvoeringsdiensten, is het toezicht van het Hof, op gebied van overlegging der rekeningen van de betrokken verantwoordelijke agenten, onmogelijk.

Daaruit volgt, dat in dergelijke omstandigheden het toezicht van het Rekenhof, zooals het ingesteld werd door de wetgeving in 1846, zijn beteekenis verliest.

Zelfs indien deze abnormale toestand in orde werd gebracht, zou het werkelijke nut van de tusschenkomst van het Rekenhof nog niet duidelijk zijn, want het Hof beperkt er zich in feite toe, op zicht van de ministeriële echtverklaring der inschrijvingen op de aan het Hof voorgelegde stukken, de juistheid na te gaan van de overdrachten van een boekjaar op het andere en van de rekenkundige bewerkingen. Aldus zou de toepassing van bedoelde bepalingen leiden tot de vermenigvuldiging van de formaliteiten, waarvan de noodzakelijkheid niet blijkt.

* * *

In hun geheel beschouwd voorzien de wetten en besluiten op de comptabiliteit van den Staat niet de rechtvaardiging van de buitengewone uitgaven in een aanleg-rekening, *door een inventaris gewettigd*.

De inventaris wordt inderdaad slechts voorzien voor het *mobilaire* (wet van 1846, art. 47) en de *bewaring van het materiëel* (wet van 1846, art. 52).

Anderzijds zijn de uitgaven van Telegraaf en Telefoon tegenwoordig verdeeld, volgens de vooruitzichten, over een gewone en een buitengewone begrooting. De wet beperkt er zich toe het dienstjaar te bepalen, doch niet de wijze van aanrekening.

Geen enkele duidelijke regel stelt den aard vast van de uitgaven die op de buitengewone begrooting moeten aangerekend worden. Indien, eenerzijds, de gewone begrooting de uitgaven draagt, die moeten gedelgd worden binnen het jaar door de jaarlijksche middelen, en anderzijds, de buitengewone begrooting deze draagt, die ten goede komen aan verscheidene volgende dienstjaren en ten laste van deze dienstjaren mogen afgeschreven worden, telkens voor het deel van het jaar, dan toch blijft het mogelijk, dat er van de eene begrooting naar de andere zeer belangrijke verplaatsingen kunnen gebeuren, die de betekenis van deze stukken vervalschen.

Tenslotte worden *à priori* de voorziene uitgaven betaalbaar gesteld of aangerekend op de artikelen van de begrooting.

Deze aanrekeningen kunnen soms *niet overeenstemmen met de werkelijke aanwendingen der sommen*, zooals de nijverheidsboekhouding van Telegraaf en Telefoon heeft bewezen.

Bij voorbeeld : de aankoop van voorraden, de uitgaven voor het vervaardigen van voorwerpen, voor het creosoteeren der palen kunnen betrekking hebben op onderhouds- of installatiewerken, ofwel kunnen deze voorwerpen nog bij de voorraden blijven na afloop van het dienstjaar (en dus in feite niet gebruikt zijn geworden).

De bepalingen die gelden voor de Staatscomptabiliteit zijn tegenwoordig een *hinderpaal voor het snelle sluiten der koopen*.

Ongetwijfeld zou in dezen toestand gedeeltelijk kunnen verholpen worden, door het goedkeuren van een wet :

a) houdende vermenigvuldiging met 7, gezien de waardevermindering van den frank, van de sommen vermeld bij artikelen 22, 1°, en 46 der wet van 1846 en bij artikel 98 van het Koninklijk besluit van 10 December 1868;

b) houdende aanvulling van de lijst vermeld bij de wet van 28 Juli 1871, waarbij artikel 19 van de wet van 1846 gewijzigd werd, door de woorden : « Voor de leverantie en de werken die den aanemer verplichten tot het aanschaffen van een bijzondere uitrusting waarvan de kosten te hoog zijn om in een enkel jaar te kunnen afgeschreven worden. »

Het is inderdaad onontbeerlijk dat Telegraaf en Telefoon koopen kunnen sluiten voor een termijn van *vijf jaar* voor de creosoteering of het versjouden van telegraaf- of telefoonpalen bij voorbeeld, of voor de leverantie van voorwerpen die tegenwoordig uit het buitenland worden betrokken, omdat onzelandgenooten terugschrikken voor den aankoop van een zeer duur bijzonder materieel.

Wat er van zij, de herziening van de wet op de comptabiliteit van den Staat zou moeten de invoering tot gevolg hebben van een handels- ofwel een nijverheidsboekhouding in *al* de Departementen, met een algemeen inventaris.

Men ziet in welke moeilijkheden dit vraagstuk, hoe verlokkelijk ook, zou medebrengen. Het onderzoek van een zoo verstrekkende kwestie zou verscheidene jaren vergen en derhalve zoo lang de invoering bij Telegraaf en Telefoon vertragen van een nijverheidsboekhouding die snel kan verwezenlijkt worden door de eenvoudige goedkeuring van het wetsontwerp n° 198, strekkende alle gewenschte klaarte te scheppen over de exploitatie-voorwaarden van een belangrijke afdeeling van het nationaal domein.

Vijfde vraag. — Zou artikel 2 van het ontwerp niet kunnen vervangen worden door een gebruiksafstand der exploitatie, in stede van een bezitsafstand? De redenen van uwe meening opsommen.

Antwoord. — De oorspronkelijke tekst van het wetsontwerp, dat ik in Mei 1928

had voorbereid, omvatte volgende artikelen :

Eerste artikel. -- Telefoon en Telegraaf worden rechtstreeks geëxploiteerd door den Staat, vertegenwoordigd door een beheer, Regie van Telegraaf en Telefoon genaamd.

De Regie van Telegraaf en Telefoon staat onder het gezag van den Minister en wordt door hem vertegenwoordigd.

Art. 13. -- Het actief en het passief van de Regie zijn afgescheiden van deze der andere Staatsdiensten.

Art. 26. -- Zijn niet van kracht op de Regie van Telegraaf en Telefoon, de hierna vermelde wetten, alsook de besluiten en reglementen genomen ter uitvoering van deze wetten.

Organieke wet op de comptabiliteit van den Staat van 15 Mei 1846, evenals de latere wetten die er wijzigingen hebben aan toegebracht, organieke wet van 29 October 1846 op de inrichting van het Rekenhof, wet van 20 Juli 1921 en 10 Juni 1922 op de comptabiliteit der betaalbaar gestelde uitgaven.

Deze tekst sloot praktisch in zich het afstaan, aan de ontworpen Regie, van het genot der exploitatie; in strijd met wat voor de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen werd gedaan, was het recht van exploitatie onbegrensd in den tijd en niet vatbaar voor eenige kapitalisatie.

Voorgelegd aan de heeren Resteau, Hermans en Marcq, advocaten bij het Hof van Verbreking, lokte deze tekst van hunnentwege ernstig bezwaar uit. Volgens het advies van deze juristen, kon het door mij nagestreefde doel niet worden bereikt (1), en wel de wettelijke

1) Zie aangaande de rechtvaardiging van deze doelstelling het antwoord op vraag n° IV.

(2) Zie aangaande de nieuwe controle de « Nota » behorende bij de Memorie van Toelichting », blz. 12, 13 en 14, waar onder meer staat :

a) Het toezicht over de schrifturen van de Regie zal

invoering bij Telegraaf en Telefoon van *een industriële comptabiliteit niet onderhevig aan de controle van het Rekenhof*, daar deze controle zou vervangen worden door een meer soepele controle doch die aan het Parlement gelijkwaardige waarborgen zou geven ten aanzien van de oprechtheid der geschriften en het onberispelijk beheer van het Staatsdomein (2).

Met andere woorden, zoo de oorspronkelijke tekst was behouden, dan ware de Regie niet opgericht *als een van den Staat afgezonderde persoonlijkheid*; vanwaar voortzetting van de toepassing op de Regie, van artikel 116 der Grondwet.

Na grondig onderzoek door hoogerbedoelde juristen en in den Ministeraad, werd de tekst derwijze gewijzigd dat de op 16 October 1928 bij den Senaat ter tafel gelegde tekst duidelijk *de volledige scheiding aangeeft van de beide rechtspersonen : den Staat en de Regie*. Voortaan ontvangt de Staat in ruil voor zijn inbreng, al de rechten en voordeelen in ontwerp n° 198 aangehaald, terwijl

toevertrouwd worden aan een *Toezichtscomiteit* (art. 10 van het ontwerp) waarvan de leden zullen benoemd worden door het Rekenhof en waarvan de werken zullen voorgezeten worden door een Raadshver van het Rekenhof.

Dat Comiteit zal zich vergewissen over de juistheid der boekhoudingsschrifturen en de inventarissen nazien; het zal dezelfde werkzaamheden waarnemen als een college van commissarissen in elke handelsvennootschap.

Het zal den uitslag van zijn opdracht aan de Wetgevende Kamers mededeelen, het zal dien uitslag vermelden in een verslag gevoegd bij de balans en de winsten verliesrekening, dat de met den dienst van Telegraaf en Telefoon belaste Minister uiterlijk op 30 Juni na de afsluiting van het maatschappelijk dienstjaar (art. 29) op het bureel der Kamers zal moeten neêrleggen;

b) Zoo zal de Staat, voor rekening van de Regie en op kosten dezer laatste, alle voor de behoeften van de Regie noodig geachte gebouwen aankopen, en zal hij alle beschikbaar geworden gebouwen voor rekening en ten bate van de Regie verkoopen (art. 6, 3de lid);

c) De Minister van Financiën zal bestendig vertegenwoordigd zijn in het Beheerscomiteit (art. 3); hij zal, bovendien — alleen — de macht hebben om te beslissen over het beleggen van de beschikbare kapitalen (art. 6, 4^e lid), waarvan hij, dank zij het opmaken van een maandelijksche balans, maand per maand, het bedrag zal kennen. Om een leening aan te gaan moet het Beheerscomiteit vooraf de instemming van den Minister van Financiën bekomen, wat betreft het beginsel, het bedrag en de modaliteiten van elke leening (art. 6, 1^e lid);

d) De Minister, die den dienst van Telegraaf en Telefoon in zijn bevoegdheid heeft, zal ingevolge de bepalingen van artikel 5 (voorlaatste lid) en van artikel 12, zijn veto kunnen plaatsen op de uitvoering van elken maatregel, welken hij mocht strijdig achten met de wetten en besluiten en met het algemeen belang.

de Regie ophoudt te vallen onder toepassing van artikel 116 van de Grondwet.

Men zou kunnen doen gelden dat de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen een duidelijk van dien van den Staat afgescheiden rechtspersoon is, *ofschoon er alleen overdracht van genot van exploitatie was in plaats van overdracht van bezit.*

In dit opzicht valt het op te merken dat, voor de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen, overgegaan werd tot de oprichting van eene Maatschappij *sui generis*, met als gevolg uitgifte van aandeelen onder het publiek, en deze uitgifte van aandeelen eener Maatschappij heeft het noodige onderscheid bewezen tusschen den Staat en het nieuwe juridische wezen dat de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen heet.

Voor de Regie van Telegraaf en Telefoon is dat niet hetzelfde. Dat is geen maatschappij die wordt opgericht; ook zou de afstand van het genot van exploitatie, toegekend aan de Regie van Telegraaf en Telefoon zonder uitgifte van aandeelen niet volstaan hebben, naar het advies der rechtsgeleerden, om het afzonderlijk juridisch wezen te kenschetsen waarvan de oprichting geboden was: het precedent van de Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen is dus niet afdoende.

Bovendien betrof de afstand, aan de Nationale Maatschappij der Belgische Staatsspoorwegen een actief bestaande uit elementen die grondig verschilden van die welke het actief vormden van de Regie van Telegraaf en Telefoon.

Deze laatste elementen omvatten slechts weinig gronden en vaste goederen; in overgroote meerderheid zijn het toestellen, hoven- en ondergrondsche lijnen of voorraden voor de uitrusting van nieuwe lijnen of voor hunne vernieuwing.

Over haar geheel beschouwd, verzett en zich de bepalingen van het wetsontwerp nr 198 tegen elke vervreemding van dit bezit zonder naleving van de wettelijke formaliteiten vereischt voor het Staatsdomein, en vrijwaren zij de wederbeleggingsgelden.

Zooals in de Kamer der Volksvertegenwoordigers (vergadering van 5 December 1928) door den Eersten Minister en door mijzelve werd verklaard, is de afstand van bezit, als voorzien bij het wetsontwerp nr 198, een noodzakelijke juridische kunstgreep; deze afstand heeft feitelijk geen vermindering van het Staatsbezit voor gevolg en kan dit niet hebben; de Memorie van Toelichting bewijst dat men daartoe zijn toevlucht moest nemen omdat de afstand van genot van exploitatie ontoereikend bleek om het door mij beoogde doel te bereiken.

BIJLAGE II.

Wetsontwerp houdende oprichting der Regie van Telegraaf en Telefoon.

Tweede reeks vragen gesteld door de Commissie met de antwoorden van de Regeering.

Eerste vraag. — Welk is het aantal abonneuten aangesloten bij de telefoon: Op 30 December 1928 ? Op 30 September 1929 ?

Antwoord. — Het aantal abonneuten bij de telefoon aangesloten bedroeg :

Op 31 December 1928 : 171,490;

Op 30 September 1929 : 191,217;

Op 31 December 1929 : 198,355 (benaderend cijfer).

Tweede vraag. — Welk was het aantal abonneuten werkelijk met de automatische hoofdkantoren verbonden : Einde December 1928 ? Einde September 1929 ?

Antwoord. — Dit aantal bedroeg :

Op 31 December 1928 : 68,326;

Op 30 September 1929 : 86,295;

Op 31 December 1929 : 102,362.

Derde vraag. — Welk was het globaal aantal abonneuten van het Rijk op 30 September 1929 ?

Antwoord. — Het antwoord wordt gegeven onder de eerste vraag.

Vierde vraag. — Welk was het globaal aantal telefoonkantoren toegankelijk voor het publiek op einde December 1928 ? en op Einde September 1929 ?

Antwoord. — Het aantal openbare telefoonkantoren bedroeg :

Op 31 December 1928 : 473;

Op 30 September 1929 : 479;

Op 31 December 1929 : 483.

Vijfde vraag. — Welk was het globaal aantal telefoongesprekken in 1928 ? en het gemiddeld aantal per abonnent in 1928 ? Welk was het globaal aantal gesprekken in 1913 ? en in 1927 ?

Antwoorden. — Het globaal aantal telefoongesprekken in 1928 bedroeg 177,918,390 en in 1929, 201,000,000.

Het gemiddeld aantal gesprekken per abonnent bedroeg, in 1928, 1,037 en, in 1929, 1,094.

Ten aanzien van het feit dat vóór den oorlog het tarief meestendeels forfaitair was en vermits de statistieken betreffende de gesprekken tijdens de bezetting verdwenen zijn, is het niet mogelijk de inlichting te verstrekken voor het jaar 1913.

In 1927, bedroeg het globaal aantal gesprekken 157,997,825.

Zesde vraag. — Welk was het aantal abonneuten aangesloten bij de automatische hoofdkantoren in September 1929 ?

Antwoord. — Het antwoord wordt gegeven onder de tweede vraag.

Zevende vraag. — Welk was het aantal abonneuten per honderd inwoners einde 1928 ? en einde September 1929 ?

Antwoord. — Het aantal abonneuten per honderd inwoners bedroeg :

Op 31 December 1928, 2.14;

Op 30 September 1929, 2.39;

Op 31 December 1929, 2.48.

Achtste vraag. — Welk is het aantal aanvragers die thans wachten op aansluiting bij de telefoon ?

Antwoord. — Het aantal nieuwe abonneuten, die thans wachten op aansluiting bij de telefoon, bedraagt 7,108.

Negende vraag. — Welke zijn de prijzen der telefoontarieven in Italië ? In Zweden ? In de Vereenigde Staten van Amerika ?

Antwoord. — Telefoontarieven in Italië :

Het Italiaansch net is verdeeld in verschillende concessies. In de concessie Rome schommelt het tarief der abonneuten volgens de belangrijkheid van het net en volgens den aard van den handel of het beroep door den abonnent uitgeoefend. De jaarlijksche abonnementsprijs op het net Rome schommelt tusschen 1,000 en 3,100 frank; hij gaat van 500 tot 700 frank in de kleine platte-landsnetten. De abonnent betaalt bovendien eene taxe voor eerste inrichting.

Het intercommunaal tarief (per drie minuten gesprek) is het volgende :

Tot 25 kilometer, fr. 2-82;

Van 25 tot 50 kilometer, fr. 3-76;

Van 50 tot 100 kilometer, fr. 7-52;

Van 100 tot 200 kilometer, fr. 13-16.

Telefoontarieven in Zweden :

Het abonnementstarief schommelt volgens de belangrijkheid van het net en volgens het min of meer groot aantal

gesprekken van den abonnent. Te Stockholm schommelt de jaarlijksche abonnementsprijs tusschen 750 en 3,500 fr.; op de kleine netten schommelt hij tusschen 480 en 2,000 frank. De abonnent deelt bovendien in de kosten voor aanleg van zijn lijn.

Het intercommunaal tarief (per drie minuten) is het volgende :

Tot 45 kilometer, fr. 1-92;

Van 45 tot 90 kilometer, fr. 2-88;

Van 90 tot 180 kilometer, fr. 4-80;

Van 180 tot 270 kilometer, fr. 6-72.

Wij bezitten geen inlichtingen over de *telefoontarieven toegepast in de Vereenigde Staten van Amerika.*

Twaalfde vraag. — Op welke punten werd de schets van het programma, zijnde hoofdstuk V der « Nota behorende bij de Memorie van Toelichting », en nader bepaald in het antwoord op de derde vraag van de Senaatscommissie, gewijzigd ?

Antwoord. — a) In de nota behooren de hij de Memorie van Toelichting van het wetsontwerp houdende oprichting van de Regie van Telegrafen en Telefoonen (hoofdstuk V) : Schets van een technisch en financieel programma, dat de leefbaarheid van de Regie verzekert, werd de belangrijkheid der vermoedelijke kapitaalsuitgaven tot einde 1932 aangegeven :

1929	258 miljoen.
1930	342 —
1931	265 —
1932	207 —

	1072 miljoen.

Bij dit totaal diende gevoegd de waarde op 1 Januari 1929 van de schulderkenningen afgeleverd aan de aannemers

100 miljoen.

1172 miljoen.

b) In het antwoord op de derde vraag in December 1928 gesteld door de Senaatscommissie van Spoorwegen, werd het programma der werken omstandig uiteengezet; de te dien tijde voorgelegde cijfers voor het tijdperk 1929-1932 bedroegen :

Werken	1100 miljoen.
Effecten	100 —
	1200 miljoen.

c) Het herziene programma der werken slaat op de volgende uitgaven voor het tijdperk 1930-1933 :

1930 . . .	516 miljoen	in	stede	van	342
1931 . . .	418	—	—	—	265
1932 . . .	350	—	—	—	207
1933 . . .	350	—	—	—	—
	1634				miljoen.

Het programma der groote werken slaat ook op het jaar 1933, dat in het

oorspronkelijk plan niet was voorzien, zegge 350 miljoen.

Anderdeels geeft de herziening voor 1930, 1931 en 1932 aanleiding tot een bijkomende uitgave van 470 miljoen.

Einde 1929 geeft het op de begrooting voorziene programma een bedrag van 226,905,000 frank voor het geheel der ondernemingen (de betalingskredieten werden gestemd voor een bedrag van 110,505,000 fr.)

Daarbij dient gevoegd voor de aanvullende kredieten een bedrag van : 171,954,339 frank.

In het geheel : 398,859,339 frank, tegen het voorziene bedrag van 258,000,000 frank, zegge een verhooging van 140,859,339 frank.

Het programma der werken behelst dus een totaal dat 960,859,339 frank hooger is dan het in de nota tot staving aangegeven bedrag.

Onder opzicht der uitbetalingen gedurende het tijdperk 1930-1933, doet de toestand zich voor als volgt :

JAREN	PROGRAMMA	BETALING IN KAPITAAL		SOMMEN
		op de programma's 1930-1933	op de vroegere programma's	
1930	516	223 miljoen	230 miljoen (1)	453
1931	418	288 miljoen	188 miljoen (1)	476
1932	350	385 miljoen	—	385
1933	350	363 miljoen	—	363
1934	—	375 miljoen	—	375
	1,634	1,634 miljoen	418 miljoen	2,052

(1) Waarvoor 90,728,000 frank schuldverkenningen overhandigd aan de aannemers (huidige waarde op 1 Januari 1930 : 81,672,000 frank).

Waarvan 160 miljoen uitbetalingen te doen op de begrooting 1929 en de overdrachten der vorige begrootingen.

De Regie van Telegraaf en Telefoon schijnt dus van 1930 tot 1934 ongeveer 2,000 miljoen voor haar uitbreidingswerken te moeten uitgeven.

De buitengewone uitgaven voor de jaren 1930 tot 1933 voorzien zijn de samenstelling van de onderscheiden rubrieken in onderstaand schema opgesomd :

	Jaar 1930	Jaar 1931	Jaar 1932	Jaar 1933
	—	—	—	—
	Millioen	Millioen	Millioen	Millioen
Gebouwen	50	25	20	20
Lokale telefoonkabels voor de aansluiting der abonneuten	111	100	90	80
Bevoorrading der magazijnen	83	80	80	80
Intercommunale kabels	150	100	65	70
Relais	5	2	—	5
Groote centrale automatische kantoren	63	61	50	50
Kleine centrale automatische kantoren	18	20	15	15
Loonen voor uitbreidingen	31	25	25	25
Verschillende	5	5	5	5
	516	418	350	350

Hier volgen enkele ophelderingen over de vier hoofdrubrieken :

1° Lokale kabels : in de meeste netten worden wij er toe gebracht de ineenslangeling der luchtdraden te vervangen door kabelgeleidingen, eenig middel om in de uitbreidingen te kunnen voorzien : dergelijke werken vertegenwoordigen bijna 30 miljoen per jaar alleen voor het telefoonnet van Brussel.

2° Bevoorrading der magazijnen.

Wordt bedoeld materiëel van allen aard noodig voor den gang van onze bedrijven en door ons in werking te stellen.

3° Intercommunale kabels :

Het net in 1926-1927 geplaatst heeft bijna geene reserve meer en zal in den

loop van de jaren 1930-1933 moeten verdubbeld worden.

Vanaf 1930 zal men de feeders Brussel-Bergen, Brussel-Gent, Brussel-Luik en Brussel-Antwerpen moeten leggen, en daarbij de gewestelijke kabels Brussel-Leuven en Brussel-Halle, hetzij meer dan 350 kilometer.

In 1931, 1932, 1933 zullen de drie voormelde feeders moeten verlengd worden : de eerste over Charleroi en Valenciennes, de tweede over Kortrijk, Roeselaere en De Panne in aansluiting met den nieuwen onderzeeschen kabel, de derde tot Aken, langs Verviers en Eupen; wij moeten daarbij een tweeden kabel Brussel-Luxemburg leggen langs Namen-Dinant-Bastenaken en Aarlen, zonder te spreken van kabels van minder belang.

4° Groote centrale telefoonkantoren (automatische en intercommunale).

Gemiddeld zal men meer dan 20,000 nieuwe lijnen automatisch moeten uitrusten in de bestaande of te wijzigen centrale automatische kantoren, hetgeen meer dan 40 miljoen per jaar vertegenwoordigt.

Bovendien moeten de intercommunale instellingen geheel gemoderniseerd worden, hetgeen voor centra zooals Brussel en Antwerpen telkens bijna 10 miljoen vertegenwoordigt.

Dertiende vraag. — Zal het « Bijzonder Fonds », in het wetsontwerp voorzien, niet meer dan 600 miljoen bevatten wanneer het uitvoeringsprogramma van 1,172 miljoen tot 1,500 miljoen overgaat ?

Zal men 150 miljoen van dit fonds moeten overbrengen op 1933 in plaats van ze in te schrijven voor 1929 ?

Zullen de interesten verschuldigd zijn vanaf 1 Januari 1933 ofwel vanaf 1 Januari 1934 ?

Antwoord. — Het bedrag van 600 miljoen van het Bijzonder Fonds werd berekend in verband met verschillende gegevens die worden aangehaald op bladzijden 54 en 55 van de Nota gevoegd bij de Memorie van Toelichting.

Een der gegevens was de aanneming van billijke tarieven.

Verskillende voorstellen tot verhooging der tarieven werden verworpen en de aard der aangevoerde redenen doet besluiten dat zij beteekenen dat het verlies der exploitatie ten laste van de algemeene begroting moet vallen.

Het is derhalve moeilijk de globale som op te geven die in het Bijzonder Fonds zou moeten vermeld staan, nu het programma der werken aanzienlijke wijzigingen heeft ondergaan, des te meer daar men moet rekening houden met den toekomstigen toestand van de Thesaurie van het Rijk en van het peil van de geldmarkt.

Hoe dan ook, het is onbetwist dat de opvatting die den doorslag heeft gegeven voor de stichting van een Bijzonder Fonds, doet wenschen dat de 150 miljoen van 1929 op 1933 zouden overgebracht worden. Inderdaad, het komt er op neer door dat middel fondsen te bezorgen aan het Staatsbedrijf gedurende den tijd der wijzigingen zonder, voor die sommen, interesten te zijnen laste te leggen, die de taak merkelyk zouden verzwaren gedurende het tijdperk 1930-1933 (de besproken bedragen brengen maar interest op na het tijdvak der groote werken, namelijk vanaf 1 Januari 1934).

Tiende vraag. — Welke waren de uitslagen van de exploitatie der telegrafen en telefonen voor het volle jaar 1928 ? Voor Januari tot einde Juni (zes maanden) in 1929 ?

Elfde vraag. — Welke is de balans en de winst- en verliesrekening voor het industrieel bedrijf van 1928, en zoo mogelijk, voor de eerste zes maand van 1929 ?

(39 – 53)

N° 172

1929 – 1930

Slotrekening over het jaar 1928

Cfr. 35 mm.

8 plans